

РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
РАТЕЛ
РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

Број: 1-03-402-6/22-2
Датум: 16.12.2022. године

**РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ**

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Београд, децембар 2022. године

САДРЖАЈ

I УВОД	3
ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	13
ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	16
ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ ПРИХОДА, РАСХОДА И ПРОЈЕКЦИЈА ДОБИТИ ЗА 2023. ГОДИНУ	18
ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА ЗА 2023. ГОДИНУ	20
ПРОЈЕКЦИЈА РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2023. ГОДИНУ	22
НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	50
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ИЗДВАЈАЊА СРЕДСТАВА РЕЗЕРВИ	56
II ЗАКЉУЧАК	57
III ПРИЛОЗИ	58

I УВОД

Републичка агенција за телекомуникације основана је 2005. године, у складу са Законом о телекомуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/03, 36/06 и 50/09-УС), као самостална, односно независна организација која врши јавна овлашћења у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега. Ступањем на снагу Закона о електронским комуникацијама (у даљем тексту: Закон) дана 8.7.2010. године, који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 44 од 30. јуна 2010. године, престао је да важи Закон о телекомуникацијама, а назив Републичка агенција за телекомуникације се мења у Републичка агенција за електронске комуникације. Законом о изменама и допунама Закона о електронским комуникацијама који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 62 од 13. јуна 2014. године, а који је ступио на снагу дана 21. јуна 2014. године промењен је назив Републичка агенција за електронске комуникације у Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге. Такође, у истом броју „Службеног гласника Републике Србије“ објављен је и Закон о изменама и допунама Закона о поштанским услугама чијим је ступањем на снагу дана 21. јуна 2014. године престала са радом Републичка агенција за поштанске услуге. Републичка агенција за поштанске услуге (у даљем тексту: РАПУС) је претходно формирана у складу са чланом 65. Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“, бр. 18/05. 30/10 и 62/14) и почела је са радом 1.2.2010. године. У надлежности РАПУС-а, као независног регулаторног органа и самосталног правног субјекта који је функционално независан од било ког државног органа, као и од свих организација и лица која се баве поштанским услугама, било је обављање регулаторних послова у области поштанских услуга, водећи рачуна о интересима Републике Србије и њених грађана. Имајући у виду измене и допуне Закона о електронским комуникацијама и Закона о поштанским услугама, Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: РАТЕЛ) од јуна 2014. године преузима од РАПУС-а запослена и постављена лица, као и права, обавезе, предмете, послове, опрему, средства за рад и архиву за обављање делатности у области поштанских услуга, у року од три месеца од дана ступања на снагу закона којим се утврђује престанак рада РАПУС-а. Такође треба напоменути да је Законом о информационој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 94/17 и 77/19), који је ступио на снагу и почео да се примењује од 5. фебруара 2016. године, предвиђено да је за послове Националног центра за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима, који обавља послове координације, превенције и заштите од безбедносних ризика у ИКТ системима у Републици Србији на националном нивоу надлежан РАТЕЛ.

РАТЕЛ, као национално независно регулаторно тело у Републици Србији за област електронских комуникација и поштанских услуга, врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења утврђене политике у области електронских комуникација и поштанских услуга, подстицања конкуренције електронских комуникационих мрежа и услуга, унапређивања њиховог капацитета, односно квалитета, доприноса развоју тржишта електронских комуникација и тржишта поштанских услуга, заштите интереса корисника електронских комуникација и корисника поштанских услуга.

Тржиште електронских комуникација одликују брзе промене технологија, висока комплексност, велики број оператора, велики број корисника, значајна вредност капитала, велики приходи, али и неопходност сталног улагања у даљи развој. Праћење овог тржишта говори о успешној привредној активности у области телекомуникација за период од 2005. године до данас.

Укупан приход остварен на тржишту електронских комуникација Републике Србије у 2021. години износио је око 220,7 милијарди динара, што је за око 3,9% више у односу на претходну годину. У бруто домаћем производу (у даљем тексту: БДП) Србије приходи од електронских комуникација су имали удео од 3,5%. Највећи део у укупним приходима остварен је од пружања услуге мобилне телефоније и чинио је 60,2% укупних прихода. Укупне инвестиције у сектору електронских комуникација у 2021. години износиле су 63,2 милијарде динара, што је за 31% више него претходне године када су износиле 48,2 милијарде динара. У структури инвестиција појединачно највеће учешће имале су инвестиције у дистрибуцију медијских садржаја које су износиле више од 25 милијарди динара (215 милиона евра) и чиниле су 40,1% укупних инвестиција у 2021. години, као и инвестиције у мобилну телефонију са износом од 16,9 милијарди динара (144 милиона евра), које су чиниле око 26,8% укупних инвестиција у 2021. години.

Поштанске услуге у Републици Србији бележе, после две године пада, раст броја поштанских услуга који износи 1,6%, док се и са друге стране, пету годину узастопно евидентира раст прихода који је у 2021. години износио преко 18%. У просеку, у 2021. години уручено је 126 поштанских пошиљака по домаћинству, односно 44 поштанске пошиљке по становнику. Поштанска делатност остварила је приход од око 27,7 милијарди динара, што је приближно 0.44% БДП-а. Континуирано се смањује удео универзалне поштанске услуге (83,7%), али иако доминантна у укупном обиму обављених поштанских услуга, она остварује мањи приход од осталих поштанских услуга (око 40 % је учешће у приходу од универзалне поштанске услуге: у даљем тексту: УПУ). Приход од УПУ бележи раст од 23,6% пету годину заредом, док приход од осталих поштанских услуга континуирано расте, те тренутна стопа раста износи 15%. Део поштанског тржишта који се убрзано развија и расте је тржиште експрес услуга, а посебно сегмент пошиљака које су последица даљинске трговине. Раст учешћа пошиљака даљинске продаје у укупном обиму експрес пошиљака у унутрашњем поштанском саобраћају је настављен и у 2021. години и износи више од 42%. Код пошиљака које су последица даљинске продаје у 2021. години евидентиран је раст прихода у односу на 2020. годину од приближно 21%. Законом о поштанским услугама, који је усвојен крајем 2019. године, успостављен је нови регулаторни оквир од ког се очекује додатни подстицај за тржиште поштанских услуга.

Народна скупштина Републике Србије, као законодавни орган, утиче на тржиште електронских комуникација и поштанских услуга доношењем одговарајућих закона и других општих аката који дефинишу рад и надлежност регулаторног тела, али и других учесника на овом тржишту. Такође, у складу са Законом, Влада Републике Србије дефинише политику и стратегију у области електронских комуникација, као и политику и

стратегију развоја, основна опредељења и принципе обављања поштанских услуга, а акционим плановима који се доносе у склопу стратегија обавезује се регулаторно тело, односно РАТЕЛ, али и други учесници, на реализацију конкретних задатака у предвиђеним временским роковима. Министарство трговине, туризма и телекомуникација, као ресорно министарство за област електронских комуникација и поштанских услуга врши надзор над применом Закона, закона који уређује поштанске услуге, као и прописа донетих на основу ових закона.

Руводећи се декларисаним принципима законитости, стручности, објективности и јавности, РАТЕЛ правовремено остварује своју основну улогу, у оквиру своје надлежности, обезбеђујући несметан развој тржишта електронских комуникација и тржишта поштанских услуга у Републици Србији, у циљу обезбеђивања следећих регулаторних услова:

- равномеран развој електронских комуникација и поштанских услуга на целој територији Републике Србије;
- усмеравање деловања свих учесника на тржишту електронских комуникација ка стварању услова за развој информационог друштва;
- стављање интереса корисника електронских комуникација и поштанских услуга у први план;
- рационално и економично коришћење свих ограничених ресурса;
- хармонизација прописа, стандарда, техничких норми и праксе са одговарајућом регулативом ЕУ;
- гаранција слободног протока пошиљака на јединственој територији;
- приступачне цене универзалне поштанске услуге и
- предвидиве и равноправне услове пословања за све операторе.

Од оснивања регулаторног тела надлежног за област телекомуникација у Републици Србији, када је почело праћење и анализа телекомуникационог тржишта, до данас, дошло је до значајних промена у овој области. Основне карактеристике тржишта телекомуникација у 2005. години су биле: нерегулисано тржиште, злоупотреба доминантног положаја, рад емитера без дозволе, низак ниво инвестиција, високе цене услуга са релативно лошим квалитетом и генерално ниска употреба телекомуникационих услуга од стране корисника. Активности државе, регулатора и телекомуникационих оператора у протеклом периоду су довеле до тога да је данас тржиште регулисано, да нема монополског понашања у пружању било које врсте телекомуникационих, односно електронских комуникационих услуга, да постоји извесност у пословању, да су повећане инвестиције у овом сектору, омогућен долазак великих светских оператора, побољшан квалитет услуга, као и да је повећана доступност и употреба електронских комуникационих

услуга, што за последицу има и веће приходе оператора, а с тим у вези и повећање прихода буџета Републике Србије.

Такође, РАТЕЛ је наставио активности регулисања тржишта поштанских услуга које је започео РАПУС 2010. године, успостављањем услова за рад поштанских оператора који су до тада радили без дозволе, сузбијањем нелојалне конкуренције у сарадњи са надлежним министарством, постепеном либерализацијом тржишта (смањење лимита резервисаних услуга са 250 грама на 100 грама, а касније и 50 грама што је уређено новим законом), активностима за успостављање регулаторног оквира за имплементацију одвојеног трошковног рачуноводства јавног поштанског оператора, праћењем квалитета услуга универзалног сервиса, као и активностима у вези са стручним надзором на радом поштанских оператора, заштитом корисника поштанских услуга итд.

Имајући у виду тренутно стање на тржишту електронских комуникација и поштанских услуга у Републици Србији, уочене тенденције и проблеме у пословању оператора, као и потребе корисника, РАТЕЛ ће у предстојећем периоду, кроз своје активности, посебну пажњу усмерити на следеће:

- одржавање до сада постигнутог тренда развоја електронских комуникација и поштанских услуга;
- ефикасно коришћење постојеће комуникационе инфраструктуре. као и наставак инвестиција у њен развој и модернизацију;
- стварање услова за убрзани развој широкопојасног приступа и примену интернет услуга;
- ефикасно и рационално коришћење радио-фреквенцијског спектра и нумерације. као ограничених природних ресурса;
- даљу либерализацију и заштиту конкуренције у области електронских комуникација и поштанских услуга;
- стварање услова за обезбеђивање доступности услуге универзалног сервиса свим грађанима на територији Републике Србије, а посебно у руралним подручјима и
- заштиту права крајњих корисника услуга електронских комуникација и поштанских услуга.

Током година успешног спровођења Закона значајно је унапређена регулатива из ове области, али су и апострофирани значај и улога регулаторног тела. Овлашћења и обавезе који су дефинисани овим Законом поставили су пред регулаторно тело, као и остале учеснике на овом тржишту, нове изазове који су у протеклом периоду успешно превазиђени и решени. Такође, успешно спровођење Закона је од кључног значаја за даљи развој ове области, а истовремено, у пракси подразумева и брзу адаптацију регулатора на нови

регулаторни оквир, односно доношење и примену нових подзаконских аката. Имајући у виду да су у току завршне активности на изради Нацрта закона о електронским комуникацијама и да се очекује да ће Народна скупштина током следеће године донети нови закон који уређује електронске комуникације, стратешки циљ у 2023. години за РАТЕЛ јесте унапређење регулаторног оквира на основу нових законских решења. Нови Закон о електронским комуникацијама требало би да буде усаглашен са регулаторним оквиром ЕУ за електронске комуникације, у циљу обезбеђивања савременог, ефикасног и јединственог правног оквира за даљи развој електронских комуникација, што треба да омогући повећање конкурентности и подстицање домаћих и страних инвестиција, избор квалитетнијих услуга, као и унапређење услова и предвидивости за пословање оператора, али и побољшање заштите права корисника. С тим у вези се истиче неколико елемената чија се примена директно одражава на овај финансијски план, односно на увећање расходне стране овог плана.

Доношење Закона о информационој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 94/17 и 77/19), са изменама и допунама овог закона које су усвојене у новембру 2019. године, као и ступање на снагу Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 77/19), којима је РАТЕЛ добио нове надлежности и шири делокруг послова, између осталог, наметнули су обавезу за повећање броја запослених у РАТЕЛ-у. Као што је већ наведено, Законом о информационој безбедности, који је ступио на снагу и почео да се примењује од 5. фебруара 2016. године, предвиђено је да је за послове Националног центра за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима (у даљем тексту: Национални ЦЕРТ) који обавља послове координације, превенције и заштите од безбедносних ризика у ИКТ системима у Републици Србији на националном нивоу, надлежан РАТЕЛ. Национални ЦЕРТ прикупља и размењује информације о ризицима за безбедност ИКТ система, као и догађајима који угрожавају безбедност ИКТ система и у вези с тим обавештава, упозорава и саветује лица која управљају ИКТ системима у Републици Србији, као и јавност. Од 8. новембра 2019. године, ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о информационој безбедности, РАТЕЛ је добио нове надлежности и послове као Национални ЦЕРТ, што је за последицу имало повећање броја запослених на овим пословима, њихову обуку, као и набавку потребне опреме.

Такође, истиче се да је у протеклом периоду одређени број запослених напустио РАТЕЛ, због одласка у пензију, али и због могућности да пронађу боље услове за радно ангажовање ван јавног сектора. Због тога је овим финансијским планом предвиђено и повећање броја запослених у РАТЕЛ-у.

Због природе послова и специфичних задатака који се обављају у РАТЕЛ-у, а произлазе из надлежности овог регулаторног тела која је уређена са чак три закона, неопходно је континуирано улагање средстава у обуке и усавршавања запослених, како би се пратили најновији регулаторни и технолошки трендови на тржишту електронских комуникација, поштанских услуга и информационе безбедности. Ово је нарочито важно јер се, како је напоменуто, у наредном периоду очекује усвајање новог Закона о електронским

комуникацијама, а током 2023. године се наставља са предузимањем активности на имплементацији прописа донетих крајем 2019. године, који уређују област поштанских услуга и информациону безбедност. С обзиром на то да се прописи који уређују све три области или усклађују или су већ усклађени са важећим регулаторним оквиром Европске уније за наведену материју, неопходно је континуирано улагање у развој људских ресурса у РАТЕЛ-у. Због тога је овим финансијским планом предвиђено и повећање средстава која се улажу у развој и обуку запослених у РАТЕЛ-у.

Једна од обавеза РАТЕЛ-а је и стална комуникација са међународним институцијама, као и сарадња и координација рада са регулаторним телима надлежним за област електронских комуникација, поштанских услуга и институцијама надлежним за област информационе безбедности у другим државама.

РАТЕЛ је пуноправни члан Групе независних регулатора (*Independent Regulatory Group*, у даљем тексту: IRG), која окупља 37 европских регулатора за област електронских комуникација ради размене искустава и ставова о актуелним темама из области регулације и развоја тржишта електронских комуникација.

Након добијања позитивног мишљења Европске комисије да Република Србија добије статус кандидата за чланство у Европској унији (у даљем тексту: ЕУ), РАТЕЛ је у марту 2012. године примљен у Тело европских регулатора за електронске комуникације (*Body of European Regulators for Electronic Communications*, у даљем тексту: BEREC) у статусу посматрача, ради учествовања у активностима овог тела и изради аката које BEREC усваја, као и у циљу примене европске праксе у регулисању електронских комуникација у Републици Србији. Како је крајем 2018. године донет нови регулаторни оквир за електронске комуникације у ЕУ чији је саставни део и нова Уредба (ЕУ) 2018/1971 о оснивању BEREC-а и агенције за подршку BEREC-у (Канцеларија BEREC-а), промењен је и статус регулаторних тела која учествују у раду BEREC-а, а нису из држава чланица ЕУ. Наиме, полазећи од наведене Уредбе, одредбе члана 106. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране и Републике Србије, с друге стране, Европска комисија је донела Одлуку (2019/C/115/08) од 18. марта 2019. године о учешћу националног регулаторног тела Републике Србије у Телу европских регулатора за електронске комуникације, са статусом учесника без права гласа. Овом одлуком Европске комисије уређено је учешће РАТЕЛ-а као националног регулаторног тела за област електронских комуникација у раду Одбора регулатора и радних група BEREC-а, као и Управног одбора Канцеларије BEREC-а. С обзиром на то да је одређени број запослених у РАТЕЛ-у у континуитету активно укључен у рад експертских радних група BEREC-а, у којима су дали значајан допринос, потребно је да се њихово ангажовање у оквиру BEREC-а настави у 2023. години. РАТЕЛ је био домаћин пленарног заседања које је одржано у Београду почетком 2020. године.

Од 2011. године од када је формирана Група европских регулатора за поштанске услуге (ERGP), као експертска група европских регулатора за област поштанских услуга, РАПУС,

а потом РАТЕЛ, је активно укључен у рад ове међународне организације као посматрач, кроз учешће у раду свих подгрупа. Приликом израде извештаја на основу истраживања које ова радна група посредством својих подгрупа спроводи, РАТЕЛ је, преко својих представника у радним подгрупама ERGP-а, укључен у све фазе истраживања. РАТЕЛ је био домаћин експертских састанака и пленарног заседања ERGP -а које је одржано у Београду 2018. године.

У области информационе безбедности, Национални ЦЕРТ у оквиру месеца информационе безбедности планира одржавање једнодневне конференције намењене учесницима из јавног, приватног и академског сектора, односно институцијама које су препознате као кључни чиниоци у области информационе безбедности на националном нивоу.

РАТЕЛ сарађује са Међународном унијом за телекомуникације (ITU), Европском конференцијом пошта и телекомуникација (СЕРТ), Међународним бироом Светског поштанског савеза (UPU), Европским комитетом за поштанску регулативу (СЕРР), Групом европских регулатора за поштанске услуге (ERGP) и Групом за политике управљања радио-спектром (RSPG). Представници РАТЕЛ-а имају прилику да учествују на састанцима радних група Светског поштанског савеза који се односе на теме од значаја за поштанску регулативу, као и у активностима радних група СЕРР-а, а као посматрачи и у раду радних група ERGP-а. У области информационе безбедности, РАТЕЛ који обавља послове Националног ЦЕРТ-а је акредитовани члан међународне организације Trusted Introducer. Поред тога, Национални ЦЕРТ Републике Србије је почетком 2020. године, захваљујући *First Fellowship* програму, успешно испунио све неопходне услове и постао пуноправни члан организације FIRST (Forum of Incident and Response Security Teams) организације и тиме добио могућност да учествује на годишњим FIRST конференцијама које су посвећене информационој безбедности, а које су од великог значаја, пре свега за унапређење кадровских капацитета, како РАТЕЛ-а као Националног ЦЕРТ-а, тако и целокупне заједнице у овој области на нивоу Републике Србије. РАТЕЛ је од априла 2018. године укључен и у рад експертске групе ECASEC (претходно Експертска група за примену члана 13а) у саставу Европске агенције за сајбер безбедност (ENISA), која се бави праћењем заштите интегритета комуникационих мрежа и континуитета пружања услуга, израдом смерница за операторе из области превенције, заштите и одбране од свих врста инцидената, као и анализом извештаја о инцидентима. Ова експертска група је основана 2011. године, а чланови групе су представници телекомуникационих регулатора из земаља чланица ЕУ, Европске слободне трговинске асоцијације (ЕФТА) и Европске економске заједнице ЕЕЗ, а однедавно и из држава кандидата за придруживање ЕУ.

Радио-фреквенцијски спектар је ограничен и веома важан ресурс једне државе и његов значај расте из дана у дан. Економично и рационално управљање радио-фреквенцијским спектром је један од приоритетних задатака јер се на овај начин унапређују електронске комуникације и индиректно се утиче на привредни и економски развој. За ефикасно управљање радио-фреквенцијским спектром веома је значајно познавање тренутног садржаја у етру, како у циљу поређења актуелног стања са планираним, тако и са

становишта планирања нових услуга и сервиса. Све информације које су битне за оптимално планирање и управљање се прикупљају у оквиру процеса мониторинга и контроле радио-фреквенцијског спектра. Управљање и контрола радио-фреквенцијског спектра захтевају савремену контролно-мерну опрему, контролно-мерна возила, издвојене контролно-мерне центре на територији Републике Србије, као и специфичан софтвер за управљање и планирање радио-фреквенцијским спектром прилагођен нашим потребама, чија набавка и одржавање изискују значајна финансијска средства. Заштита крајњих корисника услуга електронских комуникација подразумева куповину и одржавање опреме која може да мери квалитет услуга које оператори пружају крајњим корисницима, Електротехнички факултет Универзитета у Београду је 2011. године за потребе РАТЕЛ-а израдио Студију развоја система за мониторинг радио-фреквенцијског спектра у Републици Србији. У складу са наведеном студијом, како би већи део радио-фреквенцијског спектра на територији Републике Србије могао даљински да се контролише, што је већ примењено у свим државама чланицама ЕУ и у свим државама у региону, неопходно је изградити већи број објеката без људске посаде са одговарајућом контролно-мерном опремом. После неколико година одлагања, РАТЕЛ је 2017. године почео са реализацијом овог пројекта. Пројекат се реализује у више фаза. Реализацијом овог пројекта РАТЕЛ ће моћи да гарантује правремену и брзу реакцију приликом појаве сметњи и несметан рад свим операторима мобилне телефоније, операторима фиксних бежичних мрежа за приступ, пружаоцима услуга интернета, специјализованим службама које врше надзор над авио-саобраћајем, органима одбране и безбедности и другим корисницима радио-фреквенцијског спектра у Републици Србији. Посебно напомињемо да се овај пројекат у потпуности финансира из сопствених средстава РАТЕЛ-а.

Тренутно је у раду 19 даљински управљаних контролно-мерних станица (у даљем тексту: ДУКМС). До краја 2022. године у рад ће бити пуштена још једна ДУКМС, а у току су инфраструктурни радови на изградњи још две станице, које ће бити пуштене у рад током 2023. године.

Тиме ће РАТЕЛ располагати системом од укупно 22 ДУКМС што ће омогућити континуални мониторинг радиофреквенцијског спектра на највећем делу територије Републике Србије.

Поред ДУКМС, значајно унапређење система за мониторинг радио-фреквенцијског спектра у урбаним срединама (градови и већа насељена места) представљаће и изградња компактних даљински управљаних станица (у даљем тексту: КДУС). На овај начин се обезбеђује прецизно лоцирање извора који се налазе у градовима или њиховом непосредном окружењу употребом TDOA или хибридне TDOA/DF методе, као и контрола рада предајника који сигнале емитују са малом излазном снагом и раде на вишим фреквенцијама, а чије је присуство карактеристично пре свега за урбане средине.

Тренутно су у раду три КДУС у Новом Саду, а до краја 2022. године у рад ће бити пуштене КДУС у Панчеву, Шапцу, Зрењанину, Краљеву, Нишу и Новом Пазару, а током прве половине 2023. године и у Крагујевцу, Крушевцу, те још осам КДУС за које је мерна опрема

већ обезбеђена. За 2023. годину се планира набавка мерне опреме и инсталација још 30 КДУС у градовима и већим насељима.

Повезивањем станица оба типа у интегрисани систем за мониторинг радиофреквенцијског спектра, у коме је омогућен приступ различитој мерној опреми преко заједничке софтверске платформе, створиће се услови за још ефикаснију контролу његовог коришћења.

Постојећи систем за континуално праћење нивоа електромагнетског поља на фиксним локацијама у урбаним срединама - EMF RATEL чине 98 сензора у 39 градова, а до краја 2022. године биће у раду још 10 нових сензора.

У циљу даљег развоја интегралног система за мониторинг радио-фреквенцијског спектра и достизања његових оптималних перформанси, за наредни период је планирана изградња новог комплекса Контролно-мерног центра „Београд“ на постојећој локацији у Добановцима.

Изградња новог комплекса Контролно-мерног центра „Београд“ је неопходан услов, како за ефикасну употребу интегралног система за мониторинг радио-фреквенцијског спектра, тако и за стварање оптималног радног окружења за запослене. Постојећи комплекс је изграђен шездесетих година прошлог века, не поседује услове за своју садашњу намену и у лошем је стању услед дуготрајне употребе, чиме је доведена у питање његова функционалност. Планирано је да остане у употреби до почетка рада новог комплекса, након чега ће у потпуности бити срушен. Нови комплекс ће се састојати од зграде контролно-мерног центра, антенских стубова и помоћних и пратећих објеката.

Активности планиране за 2023. годину су израда инвестиционо-техничке документације (обухвата израду комплетне пројектне документације за зграду контролно-мерног центра и помоћне и пратеће објекте, израду пројектне документације спољног уређења, инфраструктуре и озелењавања локације, као и израду техничке документације за изградњу антенских стубова) и прибављање дозвола и сагласности надлежних институција.

Одрживост универзалне услуге је комплексна анализа која је тренутно у фокусу свих поштанских администрација (надлежна министарства и регулатори) земаља Европе. У току 2023. године извршиће се анализа одрживости универзалне поштанске у сарадњи са екстерним консултантом, као и са надлежним министарством и јавним поштанским оператором. Резултати анализе одрживости ће представљати један од важнијих елемената за измену Закона о поштанским услугама која је планирана за 2024. годину.

Стратегија развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021–2025. године дефинише промоцију конкуренције као један од главних циљева тренутног европског регулаторног оквира, па одређује да у том смислу и у Републици Србији у наредном периоду треба наставити са промовисањем и подстицањем ефикасне и лојалне конкуренције у поштанском сектору. У току 2023. године ће се наставити са унапређењем

конкуренције кроз развој нових функционалности апликације за поређење цене услуга у међународном поштанском саобраћају, развојем ГИС портала, затим мерењем квалитета пружања експрес услуга код највећих поштанских оператора.

Све претходно наведене активности захтевају значајнија финансијска средства која увећавају трошковну страну Финансијског плана у 2023. години о чему ће детаљније бити речи у наставку. Истовремено, дугорочно улагање у ефикасну регулативу ствара предуслове за успешан сектор, чији приходи утичу на раст БДП-а, раст прихода буџета и генерално привредни развој Републике Србије.

Због свега претходно наведеног, Финансијски план за 2023. годину се може окарактерисати као развојни, јер предвиђа значајно улагање средстава у наредних неколико година што ће се дугорочно вратити кроз стабилност и предвидљивост пословања за операторе електронских комуникација и поштанских услуга, даљи развој ових области, као и обезбеђивање максималне користи и доступности наведених услуга крајњим корисницима.

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Сагласно одредби члана 25. Закона, финансирање РАТЕЛ-а се врши на основу финансијског плана који за сваку годину доноси Управни одбор РАТЕЛ-а. Финансијским планом се утврђују укупни приходи и расходи РАТЕЛ-а, укључујући и резерве за непредвиђене издатке, као и елементи за целовито сагледавање политике зарада и запослености у РАТЕЛ-у. Наведеном одредбом Закона утврђена је и обавеза усвајања финансијског плана најкасније до 15. новембра текуће године за наредну годину, након чега следи достављање истог Влади Републике Србије ради добијања сагласности. Такође, одредбом члана 266. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18, 49/19, 86/19 – др. пропис, 156/20 – др. пропис и 15/21 – др. пропис) уређена је припадност прихода остварених од накнада за електронске комуникације (накнаде за коришћење нумерације и радио-фреквенција), и то тако што се ови приходи уплаћују регулаторној агенцији до износа средстава планираних расхода утврђених годишњим финансијским планом те регулаторне агенције.

Одредбом члана 27. став 2. Закона прописано је да годишњи финансијски извештај РАТЕЛ-а подлеже ревизији од стране независног овлашћеног ревизора, а ставом 4. наведеног члана Закона утврђено је да се финансијски извештаји РАТЕЛ-а објављују у складу са законом који уређује област рачуноводства и ревизије, као и на интернет страници РАТЕЛ-а.

Финансијски план РАТЕЛ-а за 2023. годину (у даљем тексту: План) је у року прописаним Законом једногласно усвојен од стране Управног одбора РАТЕЛ-а на 18. редовној седници четвртог сазива одржаној дана 02.11.2022. године и сагласно одредби члана 25. став 5. Закона упућен је Влади Републике Србије ради давања сагласности.

У складу са прописима који уређују област електронских комуникација и поштанских услуга, РАТЕЛ-у је поверен задатак регулисања тржишта електронских комуникација и поштанских услуга у Републици Србији, са циљем обезбеђивања услова за стварање слободног и отвореног тржишта и даљег развоја ових области уз задовољење јавног интереса исказаног, пре свега у Закону о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон) и Закону о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 77/19). Поред наведеног, Законом о информационој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 94/17 и 77/19), РАТЕЛ је добио надлежност да обавља и послове Националног ЦЕРТ-а. РАТЕЛ обавља поверене послове имајући у виду предметне прописе, као и подзаконске акте донете на основу наведених закона, али и следеће законске прописе и планске документе.

- Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18, 49/19, 86/19 – др. пропис, 156/20 – др. пропис и 15/21 – др. пропис);
- Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење);

- Закон о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 106/15, 106/16 - др. пропис, 113/17 - др. пропис, 54/19 и 9/20 – др. пропис);
- Закон о електронским медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14, 6/16 - др. закон и 129/21);
- Закон о заштити потрошача („Службени гласник РС“, број 88/21);
- Закон о Регистру административних поступака („Службени гласник РС“, број 44/21);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21);
- Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС“, број 49/21);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18 - др. закон);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Службени гласник РС“, бр. 94/17 и 52/21);
- Закон о електронској управи („Службени гласник РС“, број 27/18);
- Стратегија развоја информационог друштва и информационе безбедности у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године са Акционим планом за реализацију Стратегије развоја информационог друштва и информационе безбедности за период од 2021. до 2023. године („Службени гласник РС“, број 86/21);
- Стратегија за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 52/09. 18/12 и 26/13);
- Стратегија развоја система јавног информисања у Републици Србији за период од 2020-2025. године („Службени гласник РС“, број 11/20) и Акциони план за спровођење Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период од 2020-2025. године, у периоду 2020-2022. година („Службени гласник РС“, број 148/20);
- Стратегија развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године, са Акционим планом за спровођење Стратегије развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године („Службени гласник РС“, број 68/21);
- Стратегија развоја мрежа нове генерације до 2023. године („Службени гласник РС“, број 33/18);
- Стратегија за борбу против високотехнолошког криминала за период 2019-2023. године, са Акционим планом 2019-2020. године за спровођење ове стратегије („Службени гласник РС“, број 71/18);
- Стратегија развоја дигиталних вештина у Републици Србији од 2020. до 2024. године („Службени гласник РС“, број 21/20);
- Стратегија заштите потрошача за период 2019 – 2024. године са Акционим планом за период 2019 – 2022. године („Службени гласник РС“, број 93/19).

Ради успешног спровођења обавеза из претходно наведених прописа и планских докумената, неопходна су значајнија улагања која директно утичу на трошковну страну овог плана.

У складу са чланом 27. Закона, обрачунати вишак прихода над расходима на дан биланса, односно 31. децембра текуће године, треба да буде уплаћен на рачун буџета Републике Србије. Део ових средстава, сразмерно приходима који су остварени од оператора електронских комуникационих мрежа и услуга чије је седиште на територији Аутономне покрајине Војводине, треба да буде уплаћен на рачун буџета Аутономне покрајине Војводине, што је РАТЕЛ и у претходним годинама пословања уредно чинио. Наведено је регулисано и одредбама ст. 2. и 3. члана 266. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18, 49/19, 86/19 – др. пропис, 156/20 – др. пропис и 15/21 – др. пропис) и то тако што је прописано да се средства која представљају разлику прихода и расхода утврђених годишњим финансијским извештајем регулаторне агенције уплаћују се на одговарајући рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије, а део разлике средстава, сразмеран приходима оствареним од оператора електронских комуникационих мрежа на територији аутономне покрајине, уплаћује се на рачун буџета аутономне покрајине.

2. ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Приликом израде Плана руководили смо се:

- Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон);
- Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19);
- Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење);
- Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21 и 118/21-др.закон);
- Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 93/12);
- Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, број 85/20);
- Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, број 89/20);
- Правилником о условима и начину јавног објављивања финансијских извештаја и вођењу регистра финансијских извештаја („Службени гласник РС“, број 142/20);
- Правилником о облику и садржају статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, број 127/14);
- Фискалном стратегијом за 2021. годину са пројекцијама са 2022. и 2023. годину („Службени гласник РС“, број 142/20);
- Програмом економских реформи (ERP) за период од 2022-2024. године;
- Обезбеђењем континуираног надгледања рационалности трошења средстава и контроле поступака спровођења јавних набавки током читаве године;
- Наставком инвестиционог и инфраструктурног опремања РАТЕЛ-а у циљу осигурања његовог будућег развоја, као и развоја тржишта електронских комуникација и поштанских услуга у Републици Србији;
- Законом о потврђивању споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС- међународни уговори“, број 3/08), који је потписан 29.4.2008. године и представља правни основ за сарадњу двеју страна. Његовим ступањем на снагу 1.9.2013. године је, између осталог, предвиђена и обавеза Републике Србије да у договореним роковима усклади домаће законодавство са прописима који спадају у правне тековине ЕУ, што значи да постоји и обавеза да се комплетан важећи правни оквир за електронске комуникације, поштанске услуге

и информациону безбедност у ЕУ имплементира и у Републици Србији у наредном периоду;

- Пројекцијом свих позиција које треба да буду извршене у складу са Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон), Законом о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 77/19) и Законом о информациој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 94/17 и 77/19), као и подзаконским актима донетим на основу наведених закона и Статутом РАТЕЛ-а („Службени гласник РС“, бр. 125/14 и 30/16), али и Правилником о раду и Планом набавки РАТЕЛ-а за 2023. годину;
- Пројектованим вредностима прихода и расхода које треба да буду утврђене у динарима (због принципа опрезности, планиран је износ девизног курса од 120 динара за 1 евро);
- Коришћењем досадашњих искустава, односно досадашњих остварења прихода и расхода у протеклим годинама, као најбоље искуствене основе за њихове пројекције у 2023. години.

3. ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА И ПРОЈЕКЦИЈА ДОБИТИ ЗА 2023. ГОДИНУ

Финансијски план за 2023. годину израђен је у складу са Законом о рачуноводству, Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике као и Међународним стандардима финансијског извештавања.

Табела бр. 1 – Биланс успеха

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	План 2022.	Процена 2022.	План 2023.	План 2023./План 2022.	План 2023./Проц. 2022.
1	2	3	4	5	6	6/4	6/5
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА						
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1001	2.042.000.000	2.135.000.000	2.186.062.041	1,07	1,02
61	II ПРИХОДИ ОД ПРУЖАЊА УСЛУГА	1003	203.878.285	205.000.000	208.400.000	1,02	1,02
614	Приходи од пружања услуга из своје надлежности	1004	203.878.285	205.000.000	208.400.000	1,02	1,02
65	II. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1009	1.838.121.715	1.930.000.000	1.977.662.041	1,08	1,02
659	Приходи од накнада	1014	1.838.121.715	1.930.000.000	1.977.662.041	1,08	1,02
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА						
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 – 1020 – 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028+ 1029) ≥ 0	1018	1.205.490.225	1.030.744.013	1.335.984.485	1,11	1,30
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	17.221.200	10.900.000	13.143.000	0,76	1,21
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	25.000.000	18.200.000	26.500.000	1,06	1,46
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	446.093.294	430.504.013	508.126.909	1,14	1,18
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	320.034.470	252.090.000	331.009.814	1,03	1,31
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	210.000.000	205.000.000	230.000.000	1,10	1,12
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	187.141.261	114.050.000	227.204.762	1,21	1,99
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 – 1018) ≥ 0	1030	836.509.775	1.104.255.987	850.077.556	1,02	0,77
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	350.000	230.000	450.000	1,29	1,96
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	50.000	50.000	150.000	3,00	3,00
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	300.000	180.000	300.000	1,00	1,67
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 – 1032)	1049	350.000	230.000	450.000	1,29	1,96
583 и 585.	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	500.000	380.000	500.000	1,00	1,32
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	2.212.000	4.090.000	5.000.000	2,26	1,22
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 – 1031 + 1048 – 1049 + 1050 – 1051 + 1052 – 1053)	1054	809.276.731	1.093.055.987	817.288.866	1,01	0,75
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 – 1055 + 1056 – 1057)	1058	809.276.731	1.093.055.987	817.288.866	1,01	0,75
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 – 1059 – 1060 – 1061 + 1062 - 1063)	1064	809.276.731	1.093.055.987	817.288.866	1,01	0,75

Укупни приходи планирани су у износу од **2.186.062.041** динара. Треба напоменути да постоје ненаплаћена потраживања за која су покренути спорови пред надлежним судом, те од исхода истог зависи да ли ће доћи до повећања прихода РАТЕЛ-а у 2023. години.

Напомињемо да евентуално негативан исход судских спорова који се воде против РАТЕЛ-а може да утиче на висину добити у 2023. години.

У складу са одредбама члана 27. Закона, као и ст. 2. и 3. члана 266. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18, 49/19 и 86/19 – др. пропис, 156/20 – др. пропис и 15/21 – др. пропис) постоји обавеза да се разлика између прихода и расхода уплати на одговарајуће рачуне буџета Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине и ову обавезу РАТЕЛ уредно испуњава сваке године.

У 2023. години планирана добит износи **817.288.866** динара.

4. ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА ЗА 2023. ГОДИНУ

На основу члана 26. Закона, средства за рад РАТЕЛ-а се обезбеђују из прихода које РАТЕЛ оствари од накнада за: коришћење нумерације, коришћење радио-фреквенција, обављања делатности електронских комуникација, годишње накнаде за обављање поштанских услуга, као и прихода које РАТЕЛ оствари пружањем услуга из своје надлежности.

Пројекција прихода за 2023. годину је припремљена на основу прихода које је РАТЕЛ остварио у 2022. години од накнада, у складу са Законом о електронским комуникацијама, Законом о накнадама за коришћење јавних добара, Законом о поштанским услугама и важећим правилницима, као што су:

- Правилник о висини накнада за обављање делатности електронских комуникација („Службени гласник РС“, број 93/10),
- Правилник о утврђивању накнада за пружање услуга из надлежности Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС“, бр. 34/13, 92/20, 87/21 и 112/22 – др. пропис),
- Правилник о висини и начину плаћања таксе за издавање дозволе и накнаде оперативних трошкова за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС“, број 82/20).

Имајући у виду наведено, приликом планирања прихода, РАТЕЛ се руководио пре свега принципима реалности и опрезности, али и досадашњим искуством у остваривању прихода.

Табела 2. Планирани приходи у 2023. години

Назив накнаде	Планирани приходи у 2023. години
Накнада за коришћење радио-фреквенција	918.162.041
Накнаде за обављање делатности електронских комуникација	750.000.000
Накнада за издавање појединачне дозволе за коришћење нумерације и радио фреквенција	205.000.000
Годишња накнада за коришћење додељених бројева из Плана нумерације	195.000.000
Приходи по основу годишње накнаде за обављање поштанских услуга	114.500.000
Приходи по основу оцењивања усаглашености РИТТ опреме	3.000.000
Накнаде од вршења техничког прегледа радио-станица	400.000.00
Укупно:	2.186.062.041

Укупни планирани приходи за 2023. годину износе **2.186.062.041** динара, што је за око 7% више у односу на планиране приходе за 2022. годину.

Разлог повећања планираних прихода последица је већег броја издатих дозвола у вези са одредбом члана 4. Правилника о утврђивању накнаде за пружање услуга из надлежности Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге што утиче на повећање годишњих накнада у наредној години.

У 2023. години се очекује и повећање прихода по основу годишњих накнада за обављање поштанских услуга због повећања прихода у делу пружања поштанских услуга.

5. ПРОЈЕКЦИЈА РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2023. ГОДИНУ

За 2023. годину планирани су расходи и издаци у износу од **1.341.934.485** динара што у односу на план расхода у 2022. години, када су износили **1.208.552.225** динара представља благи пораст. Финансијски план за 2023. годину и даље има развојну функцију јер РАТЕЛ, као национално регулаторно тело, има задатак да обезбеди ефикасно спровођење и унапређивање утврђене политике у области електронских комуникација у Републици Србији, а у циљу даљег развоја ове области и стварања услова за успостављање информационог друштва. Поред примарне развојне компоненте, у планирању трошкова сагледане су реалне потребе РАТЕЛ-а како би се омогућило његово несметано функционисање, уз обезбеђење континуираног надгледања рационалности трошења средстава. Узете су у обзир преузете обавезе по раније закљученим уговорима и планирана средства за њихово сервисирање у 2023. години, које сукцесивно доспевају у различитим периодима, као и набавке планиране у 2023. години потребне за обављање законом утврђених надлежности.

У даљем излагању биће приказани трошкови по врстама, кроз табеле, исказани по планираним и реализованим вредностима по групама конта. Потребно је напоменути да планирана реализација до краја 2022. године не премашује планиране вредности одобрене Финансијским планом за 2022. годину по групама рачуна. У оквиру појединих позиција исказаних у оквиру група рачуна процењена реализација је нижа у односу на планиране вредности из различитих разлога, као на пример због закључивања уговора по ценама које су испод планираних вредности, што се може окарактерисати као значајна уштеда у трошењу средстава, затим због немогућности извођења одређених радова и адаптација у планираним роковима услед разлога на које РАТЕЛ није имао утицаја. Даље, у вези са наведеним је и одустајање од одређених набавки, немогућности прецизнијег планирања трошкова одржавања опреме, објеката, софтвера, мерне и контролне опреме, опреме за домаћинство и томе слично.

У наставку дајемо преглед планираних расхода и издатака РАТЕЈ-а у 2023. години:

Табела 3. Преглед расхода и издатака

Ек. клас.	Расходи и издаци	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23/ План 22	Коеф. 2023/22
512	Трошкови осталог материјала (режијског)	1.728.000	1.700.000	4.308.000	2,49	2,53
513	Трошкови горива и енергије	25.000.000	18.200.000	26.500.000	1,06	1,46
515	Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	15.493.200	9.200.000	8.835.000	0,57	0,96
520	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	337.728.408	330.818.122	388.998.000	1,15	1,18
521	Трошкови доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	54.543.138	53.427.127	58.933.197	1,08	1,10
524	Уговори о привременим и повременим пословима	12.500.000	8.500.000	13.000.000	1,04	1,53
525	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	1.100.000	400.000	1.100.000	1,00	2,75
526	Накнаде члановима управних и надзорних одбора	6.398.748	6.358.764	7.310.712	1,14	1,14
529	Остали лични расходи и накнаде	33.823.000	31.000.000	38.785.000	1,15	1,25
531	Трошкови транспортних услуга	15.771.371	12.720.000	19.512.000	1,24	1,53
532	Трошкови услуга одржавања	154.717.123	102.520.000	148.444.062	0,96	1,45
533	Трошкови закупнина	130.449.967	120.000.000	134.768.482	1,03	1,12
535	Трошкови рекламе и пропаганде	8.628.000	8.000.000	8.996.484	1,04	1,12
539	Трошкови осталих услуга	10.468.009	8.850.000	19.288.786	1,84	2,18
540	Амортизација	210.000.000	205.000.000	230.000.000	1,10	1,12
550	Трошкови непроизводних услуга	155.933.020	87.500.000	184.636.436	1,18	2,11
551	Трошкови репрезентације	3.570.520	2.200.000	3.960.000	1,11	1,80
552	Трошкови премија осигурања	11.022.120	9.200.000	10.170.134	0,92	1,11
553	Трошкови платног промета	2.200.000	1.800.000	2.300.000	1,05	1,28
554	Трошкови чланарина	4.200.000	4.200.000	7.200.000	1,71	1,71
559	Остали нематеријални трошкови	10.215.601	9.150.000	18.938.192	1,85	2,07
562	Расходи камата	50.000	50.000	150.000	3,00	3,00
563	Негативне курсне разлике	300.000	180.000	300.000	1,00	1,67
579	Остали непоменути расходи	2.212.000	4.090.000	5.000.000	2,26	1,22
585	Обезвређење потраживања	500.000	380.000	500.000	1,00	1,32
	Средства резерви	24.171.044	20.708.880	26.838.690	1,11	1,30
	Укупно:	1.208.552.225	1.035.444.013	1.341.934.485	1,11	1,30

Зараде запослених

Зараде и накнаде зарада запосленима у 2023. години пројектовани су у износу од **447.931.197** динара. Економска класификација којом су дефинисана средства за зараде је планирана у складу са одредбама Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 93/12) и Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21 - др. закон). Полазна основа за пројекцију средстава за зараде запослених је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге.

Маса зарада је утврђена за **158 запослених на дан 31.12.2023. године**.

Увођење мера финансијске консолидације у Републици Србији, крајем 2013. године, са различитим ограничењима првенствено у могућности запошљавања и позитивног кориговања зараде запослених, у значајној мери су представљале отежавајући фактор за развој РАТЕЛ-а, директно условљен како бројем запослених, тако и висином зарада. РАТЕЛ, чија регулаторна активност првенствено почива на висококвалификованом кадру, профилисан изузетно добро плаћеном струком у приватном сектору, успео је да и поред свих ограничавајућих фактора оствари своје циљеве и задатке, као и да настави да се развија у складу са европским стандардима.

Наиме, пун кадровски капацитет РАТЕЛ-а дефинисан финансијским плановима из претходних година, никада није реализован. Концептом „доброг привредника“ којим се водио кроз своје пословање, РАТЕЛ је остваривао своје надлежности уз минималан број запослених (планирани капацитет из финансијских планова никада није реализован, већ је реализован капацитет увек био за око 15% нижи од планираног). Својом политиком рационалне употребе расположивих капацитета, потребе РАТЕЛ-а су подржане и верификоване у одобреним финансијским плановима који предвиђају кадровски капацитет од чак 160 запослених (2018. и 2019. године), а који није реализован објективним околностима условљеним одредбама уредбе која уређује поступак прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Међутим, са прогресивним развојем РАТЕЛ-а, новим повереним надлежностима и развојним пројектима, потребе за повећањем кадровског капацитета значајно су условиле дубљу анализу расположивог кадровског потенцијала, могућност реорганизације и премештаја запослених унутар РАТЕЛ-а, односно довеле до закључка о неопходности пријема додатног кадра из следећих разлога:

РАТЕЛ добија додатне надлежности у смислу проширења делокруга рада, нових овлашћења и обавеза – нови Закон о поштанским услугама, Закон о информационој безбедности, као и најважна доношења новог Закона о електронским комуникацијама.

Републичка агенција за поштанске услуге (РАПУС) је 2014. године припојена РАТЕЛ-у што је резултирало и преласком 16 запослених у РАТЕЛ, који је Законом о изменама и допунама

Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 62/14) и, у том тренутку, важећим Законом о поштанским услугама добио нову значајну надлежност преузевши и запослене из до тада посебног регулаторног тела које је вршило поверена јавна овлашћења у области поштанских услуга. Целокупна надлежност у области поштанских услуга поверена је РАТЕЛ-у, као једна од тада две кључне надлежности. Од момента спајања РАПУС-а са РАТЕЛ-ом средином 2014. године до данас према управо обрађеним подацима о тржишту за 2021. годину и фактурисаним накнадама поштанским операторима, вредност поштанског тржишта у Републици Србији се скоро удвостручила.

У циљу реализације Стратегије развоја поштанских услуга за период 2021-2025. године („Службени гласник РС“, број 68/21) планиран је низ активности које захтевају додатно ангажовање кадровских капацитета РАТЕЛ-а и нове запослене:

- Спровођење стручног надзора над радом поштанских оператора у области поштанских услуга;
- Анализа квалитета пружања универзалне поштанске услуге коју обавља ЈПО, провера трошкова обављања ових услуга, као и анализа одрживости универзалне поштанске услуге;
- Упоредна мерења и анализа параметара квалитета експрес услуга које пружају остали поштански оператори;
- Информисање корисника о доступности поштанских услуга поштанских оператора путем ГИС портала.
- Анализа одрживости универзалне поштанске услуге
- Анализа задовољења потреба корисника поштанских услуга

Формирање Националног ЦЕРТ-а 2016. године

Доношењем Закона о информационој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 94/17 и 77/19) почетком 2016. године и каснијим изменама и допунама овог закона од 2017. и 2019. године, Република Србија је отпочела реализацију Стратегије развоја информационог друштва у Републици Србији одредивши, између осталог, и орган који ће у оквиру државе бити надлежан за информациону безбедност - Национални ЦЕРТ (eng. *Computer Emergency Response Team*). Послови Националног центра за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима (Национални ЦЕРТ) опредељују се у надлежност РАТЕЛ-а, чиме се проширују овлашћења РАТЕЛ-а предвиђена одредбама Закона о електронским комуникацијама и Закона о поштанским услугама.

Нови Закон о електронским комуникацијама

И даље се очекује усвајање новог Закона о електронским комуникацијама који повлачи са собом како додатне, тако и развој постојећих регулаторних, правних, аналитичких, административних и инжењерских послова у свим организационим целинама РАТЕЛ-а.

РАТЕЛ је у оквиру својих надлежности остварио значајне развојне пројекте, за које је неопходна расположивост одговарајућег стручног кадра различитог профила и свакако већи број запослених који би били укључени у све активности РАТЕЛ-а, како би задржали одговарајући квалитет рада и наставили да га унапређују у наредним годинама, и то:

- Изградња и успостављање свеобухватног система за мониторинг радио-фреквенцијског спектра.

У руралним областима је успостављен систем даљинских управљаних контролно-мерних станица (ДУКМС) почев од 2017. године. Систем се и даље оптимизује и шири.

Планира се пројекат успостављања система за мониторинг у урбаним срединама, у већим градовима, компактних даљински управљаних станица (КДУС).

Оптимизација, експлоатација и одржавање оваквог интегрисаног система су трајне активности одговарајућих организационих целина у оквиру РАТЕЛ-а;

- Изградња и надзор мреже за праћење нивоа електромагнетног поља (ЕМФ) започета је 2017. године. Одржавање и надзор овог система, као и администрирање резултата мерења добијених његовом употребом, су трајне активности одговарајућих организационих целина у оквиру РАТЕЛ-а;
- Стручни надзор над применом Закона о електронским комуникацијама. Активности се састоје из контроле обављања делатности електронских комуникација, контроле усаглашености са стандардима, испуњености прописаних параметара квалитета и техничких параметара, обезбеђивање безбедности и интегритета јавних комуникационих мрежа и услуга;
- *Benchmark* мрежа оператора мобилне телефоније започето 2017. године - активности на припреми, дефинисању задатака, контроли измерених и анализираних података је на запосленима из организационе целине у чијем делокругу рада је и контрола квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга;
- Вршење теренских контрола поступања оператора и теренске провере траса елемената мреже и телекомуникационе канализације оператора;
- Квартална израда карти покривања по технологијама за сваког оператора мобилне телефоније исказана кроз портал који за резултат има интерактивни приказ података о покривености мобилним сигналом на сајту РАТЕЛ-а уз пружање могућности добијања максималног сета информација за тачку из упита о квалитету мобилног сигнала, како по технологији тако и по оператору.
- Рад на додели орбиталних позиција код ИТУ за сателитску мрежу Републике Србије;
- Нове регулаторне активности у области анализе тржишта и рачуноводства трошкова са комплексним задацима на имплементацији;
- Заштита корисника и посредовање у покушају мирног решавања спора ван суда. У најави, са новим Законом о електронским комуникацијама, РАТЕЛ добија нове надлежности за решавање спорова у меритуму, између оператора и крајњих корисника, односно вођење управног поступка и одлучивање у првом степену по приговорима корисника услуга електронских комуникација;
- Имплементација „комуникационе стратегије и плана“ уз проширење, тј. успостављање медија тима - у циљу повећања видљивости институција од великог значаја у привреди и друштву;

РАТЕЛ остварује међународну сарадњу и учешће у надлежним регулаторним и стручним телима држава чланица ЕУ и других држава, као и учешће у раду међународних организација и институција у области електронских комуникација, поштанских услуга и

информационе безбедности (ITU, UPU, ETSI, REDCA, BEREC, IRG, ERGP, CERP, Trusted Introducer, FIRST и др.). Такође, активности запослених огледају се и кроз активно учешће у стручним групама Међународне уније за телекомуникације (ITU-SG/WP2, ITU-T, ITU-D и ITU-R), праћење рада Европске конференције поштанских и телекомуникационих администрација (CEPT) кроз активности ECC, WGFM, WGSE, NaN и њихових подгрупа, као и рада Групе за политику у области радио-фреквенцијског спектра (Radio Spectrum Policy Group - RSPG).

Завидан положај на међународном нивоу РАТЕЛ је стекао и активним учешћем представника РАТЕЛ-а у међународним телима и групама и то: 2018. године у функцији заменика председавајућег одбора BEREC-а и IRG-а, затим 2019. године у својству копредседавајућег експертском групом BEREC-а, а током 2020. и 2021. године у својству потпредседника CERP-а. Такође, више представника РАТЕЛ-а обавља функцију драфтера и чланова у оквиру различитих експертских радних група BEREC-а и ERGP-а.

Осим напред наведеног, РАТЕЛ активно учествује у раду радних група које се баве преговорима о приступању Републике Србије Европској унији, и то за више различитих поглавља/кластера.

Такође, треба истаћи да је старосна структура у појединим организационим деловима изражена високим коефицијентом, што намеће потребу хитног пријема додатног кадра на одговарајућим позицијама, које је неопходно оспособити за рад у сврху стицања специфичног радног искуства за обављање послова и радних задатака у РАТЕЛ-у, адекватне обуке и различите видове стручног усавршавања. Такве позиције у немалом броју случајева захтевају обуку у трајању од најмање шест месеци до годину дана, па и више, те је неопходно обезбедити све предуслове за проналажење и обуку одговарајућег кадра.

Иако потреба за повећањем кадровског капацитета расте, РАТЕЛ верује да ће наићи на уважавање исказаних потреба и одобрење предложеног решења кроз финансијски план за 2023. годину.

Табела 4. Упоредни преглед планираних и реализованих зарада запослених

Зараде запослених	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Зараде запослених	337.728.408	330.818.122	388.998.000	1,15	1,18
Укупно	337.728.408	330.818.122	388.998.000	1,15	1,18

Обрачун зарада у РАТЕЛ-у се врши у складу са Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење, у даљем тексту: Закон о раду) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у РАТЕЛ-у.

Табела 5. Планирани износ социјалних доприноса на терет послодавца

Социјални доприноси на терет послодавца	Планирано у 2023. години
Социјални доприноси на терет послодавца	58.933.197
Укупно:	58.933.197

Пројекција за 2023. годину прати очекивано повећање броја запослених и износи **58.933.197** динара.

Табела 6. Преглед планираног и реализованог броја запослених

Година	План		Реализација	
	Број запослених	Зараде запослених	Број запослених	Зараде запослених
2009.	121	287.551.166	100	229.659.891
2010.	121	287.551.166	102	254.878.494
2011.	121	297.355.572	106	269.505.182
2012.	121	297.355.572	107	229.805.635
2013.	136	248.632.965	107	163.462.458
2014.	РАТЕЛ 121	207.333.916	111	184.245.700
	РАПУС 17	37.822.177	16	
2015.	135	235.954.467	125	180.000.000
2016.	140	244.529.820	121	189.226.181
2017.	153	269.176.140	134	209.423.524
2018.	160	251.444.290	140	221.635.436
2019.	160	263.358.744	142	231.595.523
2020.	145	288.482.992	142	269.165.572
2021.	149	302.975.549	149	301.066.233
2022.	155	337.728.408	155	330.818.122
2023.	158	388.998.000		

Планирана маса зарада за 2023. годину је већа у односу на планирану масу зарада за 2022. годину, што је последица ангажовања одређеног броја новозапослених, категорије пасивног дежурства односно приправности на раду и раду по позиву као и предвиђених унапређења за запослене који су својим доприносима и иницијативом у раду у значајној мери допринели ефикасном и благовременом извршавању постављених задатака, а све у складу са одобреним средствима у финансијском плану.

РАТЕЛ, као корисник јавних средстава који је укључен у систем консолидованог рачуна трезора, у складу са Правилником о извештавању о исплаћеним зарадама у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 100/12), Министарству финансија - Управи за трезор доставља попуњени Образац извештаја о исплаћеним зарадама за сваки месец, са подацима о броју запослених, укупној заради, укупним увећањима, укупној нето заради и укупној

бруто заради, као и појединачним подацима о запосленом са износима о исплаћеним зарадама.

Квалификациона структура запослених захтева да, према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у РАТЕЛ-у, уз ослањање на постојећи Правилник о раду и Статут РАТЕЛ-а, више од 80% запослених има високу стручну спрему. У наставку су дате табеле са подацима о квалификационој и старосној структури запослених.

Табела 7. Квалификациона структура запослених у 2021., 2022. и 2023. години

Квалификација	Број запослених 2021.	%	Број запослених 2022.	%	Број запослених 2023.	%
ВСС	126	85,14	134	86,45	135	85,44
ВШС	1	0,68	1	0,65	1	0,63
ССС	21	14,19	20	12,90	22	13,92
НСС/НК/ПК	/	/	/	/	/	/
Укупно:	148	100	155	100	158	100

Табела 8. Старосна структура запослених на последњи дан у 2021., 2022. и 2023. години

Године старости	Број запослених 2021.	%	Број запослених 2022.	%	Број запослених 2023	%
20-30	6	4,05	3	1,94	4	2,53
31-40	40	27,03	48	30,97	42	26,58
41-50	63	42,57	59	38,06	62	39,24
51-60	27	18,24	37	23,87	41	25,95
преко 61	12	8,11	8	5,16	9	5,70
Укупно:	148	100	155	100	158	100

Табела 9. Преглед радног стажа запослених

Радни стаж	Број запослених 2022	Број запослених 2023
0-5	18	13
6-10	21	21
11-15	30	27
16-20	24	30
21-25	30	32
26-30	19	21
преко 30	13	14

Образложење пројекције расхода и издатака за 2023. годину

Табела 10. Трошкови материјала

Трошкови материјала	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови осталог материјала (режијског)	1.728.000	1.700.000	4.308.000	2,49	2,53
Трошкови горива и енергије	25.000.000	18.200.000	26.500.000	1,06	1,46
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	15.493.200	9.200.000	8.835.000	0,57	0,96
Укупно:	42.221.200	29.100.000	39.643.000	0,94	1,36

Трошкови материјала пројектовани су у износу од **39.643.000** динара и планирани су у складу са Планом набавки и обавезама по већ закљученим уговорима према потребама организационих јединица РАТЕЛ-а, за извршавање редовних послова дефинисаних прописима који уређују електронске комуникације, поштанске услуге и информациону безбедност.

Трошкови осталог материјала (режијског) односе се на трошкове канцеларијског материјала, тонера и заштитне опреме, дезинфекционих средстава и средстава за одржавање хигијене.

На позицији **Трошкови горива и енергије** су планирана средства за набавку горива, дизел горива за агрегате у контролно-мерним центрима у Београду и Нишу и на локацијама ДУКМС. Трошкови електричне енергије у 2023. години односе се на пренос средстава по закљученом Уговору о закупу са ЈП „Пошта Србије“. Такође, предвиђена су и средства као пренос обавеза за плаћање по већ закљученом Уговору о снабдевању електричном енергијом за КМЦ Београд и КМЦ Ниш, као и за локације ДУКМС. Процењена вредност трошкова је утврђена на основу просечне потрошње у претходној години као и очекиваног раста цена електричне енергије. На овој позицији, планирана је набавка горива неопходног за коришћење мерних и других службених возила ради вршења контроле спектра на територији Републике Србије.

Позиција **Трошкови једнократног отписа алата и инвентара** обухватају средства планирана за набавку сета ситног алата, комплетирања и обнове постојећег алата, других компоненти неопходних за потребе текућег одржавања и инсталирање нове опреме у КМЦ Београд и КМЦ Ниш. У циљу одржавања и провере исправности уређаја и опреме на новоизграђеним локацијама за мониторинг РФ спектра, као и у објектима КМЦ Београд и КМЦ Ниш, планирана је набавка комплета алата и мерача (волтметри, амперметри и др) са

кутијама и торбама за ношење и складиштење. Поред наведеног, планирана су и средства за комплете опреме и прибора за теренски рад који се користе при техничким прегледима и истраживању сметњи, затим набавка мерног прибора и помоћне опреме, застава, расветне опреме, ауто гума, одеће и обуће за рад на терену, као и помоћну опрему за мерење нивоа електромагнетног поља. Такође, на овој позицији евидентира се мерни прибор и помоћна опрема која се монтира на антенским системима у циљу рада антенских система приликом истраживања сметњи преко фиксних и мобилних контролно-мерних станица. Замена расветне опреме у пословним просторијама неопходна је у циљу обезбеђења прописаних услова за рад запослених.

Табела 11. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови зарада и накнада зарада	337.728.408	330.818.122	388.998.000	1,15	1,15
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	54.543.138	53.427.127	58.933.197	1,08	1,08
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	12.500.000	8.500.000	13.000.000	1,04	1,04
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	1.100.000	400.000	1.100.000	1,00	1,00
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	6.398.748	6.358.764	7.310.712	1,14	1,14
Остали лични расходи и накнаде	33.823.000	31.000.000	38.785.000	1,15	1,15
Укупно:	446.093.294	430.504.013	508.126.909	1,14	1,18

На позицији **Трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода** планирана су средства у укупном износу од **508.126.909** динара.

Трошкови зарада и накнада зарада планирани су у износу од **388.998.000** динара. Повећање укупне масе зараде за 2023. годину у односу на планирана средства за 2022. годину износи 15%, због планираног повећања броја запослених са 155 на дан 31.12 2022. године, на 158 запослених на дан 31.12 2023. године. Реално повећање зарада од 12,5% односи се на усклађивање зарада са годишњом стопом инфлације у Републици Србији и

најављеним повећањем просечне зараде за 12,5%. Последично већи је и планиран износ пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада у износу од **58.933.197** динара.

За **трошкове предвиђене уговорима о привременим и повременим пословима** предвиђен је износ од **13.000.000** динара, што је готово на истом нивоу у односу на план претходне године, а све у складу са реалним потребама ангажовања лица за обављање привремено повремених послова у 2023. години. План је да се у структури ових послова више ангажују лица са високом стручном спремом.

Привремени и повремени послови су регулисани Законом о раду, за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена или корисником старосне пензије. У том смислу, РАТЕЛ поступа у складу са одредбама Закона о буџетском систему, којим је дефинисано да укупан број лица са којима је закључен уговор о привременим и повременим пословима, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време.

На позицији **Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора** планиран је износ од **1.100.000** динара и предвиђен је за додатно ангажовање лица која су запослена са пуним радним временом код другог послодавца, с тим што кроз допунски рад могу бити ангажовани највише до једне трећине радног времена.

Износ од **7.310.712** динара предвиђен је за исплату **накнада члановима Управног одбора**. У складу са чланом 19. Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС“, бр. 125/14 и 30/16) чланови Управног одбора имају право на нето месечну накнаду за рад у Управном одбору која не може бити виша од једноструке укупне просечне зараде по запосленом без пореза и доприноса која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу у 2022. години, док накнада председнику УО не може бити виша од просечне нето зараде увећане за 20%. Просечна нето зарада за месец септембар 2022. године износи 74.981 динар, тако да су накнаде члановима УО пројектоване у складу са наведеним износом.

На позицији **Остали лични расходи и накнаде** планирани су трошкови у износу од **38.785.000** динара и односе се на следеће трошкове: отпремнине за одлазак у пензију, јубиларне награде, солидарне помоћи, дневнице за службена путовања, пакетиће деци запослених поводом новогодишњих празника, накнада за превоз и трошкове за добровољно пензионо осигурање за запослене и чланове управног одбора до висине неопорезивог износа. У 2023. години један запослени одлази у пензију по сили закона и три запослена испуњавају услов за одлазак у пензију. Планиране отпремнине су обрачунате у складу са Правилником о раду РАТЕЛ-а којим је прописано да се отпремнине при одласку у пензију могу утврдити у висини три просечне зараде у Републици Србији (према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике) или у висини три просечне месечне зараде исплаћене у РАТЕЛ-у у претходних 12 месеци или у висини три просечне месечне зараде коју је запослени остварио у претходних 12 месеци, како је

повољније за запосленог. Отпремнине су усаглашене са Законом о раду. Дневнице за службена путовања у земљи и иностранству су у складу са планираним активностима РАТЕЛ-а у 2023. години.

Табела 12. Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови услуге фиксне телефоније	1.190.400	920.000	1.164.000	0,98	1,27
Трошкови услуге мобилне телефоније, интернета и ПТТ услуга	14.580.971	11.800.000	18.348.000	1,26	1,55
Укупно:	15.771.371	12.720.000	19.512.000	1,24	1,53

Трошкови транспортних услуга су пројектовани у износу од **19.512.000** динара. У склопу њих су Трошкови услуге фиксне и мобилне телефоније, број 0800 за позивање контакт центра РАТЕЛ-а као и трошкови интернета и ПТТ услуга. Пројекција надокнада трошкова фиксних и мобилних телефона извршена је према: процењеном броју запослених и новозапослених, дозвољеним лимитима за службене мобилне телефоне прописаним од стране директора, као и реализованим просечним утрошцима сагласно броју фиксних телефона. Услуге мобилне телефоније односе се на активности које су неопходне за обављање службених разговора запослених у процесу вршења редовних активности, а планиране су у складу са уговором о пружању услуга мобилне телефоније запосленима, који је закључен у току 2021. године на две године и планирана је нова набавка у 2023. години.

Трошкови услуге интернета су планирани у сврху продужења интернет домена који је у власништву РАТЕЛ-а, у складу са обавезама које доспевају на основу закључених уговора.

Трошкови ПТТ услуга су неопходни ради вршења свакодневних послова РАТЕЛ-а и упућивања појединачних и других аката, као и дописа физичким и правним лицима са којима РАТЕЛ свакодневно комуницира писаним путем. Средства су планирана на основу уговора о преносу поштанских пошиљки број 1-07-122-1/06-2 од 25.01.2016. године и по закљученом уговору за услугу брзе доставе поште.

Табела 13. Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови услуга одржавања грађ. објеката у земљи	17.187.480	14.320.000	20.145.300	1,17	1,41
Трошкови услуга одржавања постројења, опреме и софтвера у земљи	137.529.643	88.200.000	128.298.762	0,93	1,45
Укупно:	154.717.123	102.520.000	148.444.062	0,96	1,45

Трошкови услуга одржавања у 2023. години пројектовани су у износу од **148.444.062** динара и односе се на одржавање грађевинских објеката, постројења, опреме и софтвера. Овим трошковима обухваћене су услуге одржавања антенских система и остале инфраструктурне опреме у КМЦ-овима и на локацијама ДУКМС. Такође, обухватају и трошкове одржавања наведене опреме у гарантном року, као и комплетно одржавање ван гарантног рока.

Напомињемо да је реч је о позицијама које се не могу прецизно планирати, али је због могућих кварова и потребе одржавања постојеће опреме потребно предвидети средства. Средства су планирана узимајући у обзир обавезе по основу раније закључених уговора и средстава у складу са предвиђеним набавкама у 2023. години.

Одржавање грађевинских објеката

Набавке у оквиру ове позиције односе се на редовно одржавање и отклањање кварова на објектима КМЦ Београд и КМЦ Ниш и на локацијама ДУКМС, а како би се омогућило безбедно коришћење објеката и стварање услова за рад запослених.

У оквиру ове позиције предвиђена је и набавка за редовно одржавање и мање поправке приступних путева која је неопходна ради обезбеђења проходности приступних путева до локација даљински управљаних контролно мерних станица због редовног и интервентног одржавања опреме на локацијама.

Такође, предвиђена је и набавка услуге кошења зелених површина, одржавање банке и кресање растиња поред приступног пута до објекта КМЦ Ниш као и на локацијама ДУКМС, због лакше проходности преко земљишта и приступа објектима, безбедности у смислу противпожарне заштите, заштите од опасних инсеката и из естетских разлога.

Одржавање постројења и опреме

Трошкове услуге одржавања опреме за комуникацију и јавну безбедност чине трошкови провере исправности и одржавања громобранских инсталација, електро инсталација и система за дојаву о избијању пожара у објектима РАТЕЛ-а. Набавка је неопходна ради

противпожарне заштите објеката, а у циљу испуњавања обавеза прописаних законом и подзаконским актима који уређују област заштите од пожара и безбедности и здравља на раду.

Ова позиција такође обухвата одржавање система видео надзора у објектима КМЦ Београд и КМЦ Ниш ради отклањања кварова и редовног сервисирања, а како би се омогућило правилно и безбедно коришћење уређаја за видео надзор у објектима КМЦ Београд и КМЦ Ниш. Одржавање опреме за комуникацију подразумева спровођење проактивних мера и брзе реакције приликом решавања проблема и кварова на комплетној мрежној опреми. Откази мрежних компоненти могу да доведу до застоја у раду сервиса и прекида комуникације између компоненти у информационом систему РАТЕЛ-а.

Одржавање система за непрекидно напајање (УПС) у објектима КМЦ Београд и КМЦ Ниш је неопходно ради редовног одржавања и отклањања кварова на уређајима за непрекидно напајање електричном енергијом КМЦ Београд и КМЦ Ниш.

РАТЕЛ располаже великим бројем мерних инструмената и пратеће опреме за коју је истекао гарантни рок, а која се користи у фиксним контролно-мерним станицама и на терену. Кроз ову набавку је потребно омогућити сервисирање ове опреме, као и поправку кварова који не подлежу гаранцији за опрему која је још увек у гарантном року. Такође, у свакодневном раду стручне службе користе мерне инструменте и опрему која мора бити еталонирана у акредитованим лабораторијама. Еталонирање опреме је предуслов за адекватно коришћење исте. У оквиру ове позиције предвиђена су и средства за одржавања телескопских стубова и антенске инсталације на мерним возилима које користи РАТЕЛ.

Такође, предвиђен је и пренос по основу набавке за одржавање видео и аудио опреме која се користи за састанке у салама за конференције унутар РАТЕЛ-а, као и између РАТЕЛ-а и других међународних организација, на локацијама у КМЦ Београд, КМЦ Ниш и седишту РАТЕЛ-а. Такође, предвиђен је и пренос обавеза по закљученом уговору о одржавању мерне и мрежне опреме.

У оквиру ове позиције предвиђено је и редовно одржавања антенских стубова, антенских система и остале инфраструктурне опреме на локацијама контролно-мерних центара, даљински управљаних контролно-мерних станица, РФ сензора и сензора за мерење нејонизујућег зрачења.

Позиција Одржавање софтвера обухвата одржавање критичних сегмената информационих система РАТЕЛ-а. Набавка предвиђа стално одржавање база података, сервера, модификације процеса у складу за захтевима РАТЕЛ-а, као и централне базе пренетих бројева. Наведени софтвер је у употреби од свих корисника услуга електронских комуникација у Републици Србији и мора бити доступан свакодневно.

У оквиру ове позиције планирана су и средства за одржавање интернет презентације РАТЕЛ-а и система за пријаву инцидената, као и одржавање рачунара којима је истекао рок гаранције, кроз пренос обавеза по већ закљученим уговорима.

Такође, планирана су средства за одржавање система за управљање наплатама и интеграцију са осталим системима у циљу потпуне аутоматизације процеса наплата накнада. Систем за управљање наплатама обезбеђује алгоритме за обрачун накнада, комплетну обраду података о приходима, интеграцију са софтверским системима РАТЕЛ-а у циљу ефикасног и аутоматизованог праћења процеса (управљање системом за документе (DMS), финансијски софтвер, итд.) и спољним системима (Агенција за привредне регистре и др.).

Одржавање свих постојећих софтвера изискује значајне трошкове који су неопходни ради несметаног рада РАТЕЛ-а, јер набављени софтвери омогућавају администрацију серверске инфраструктуре као и заштиту радних станица од вируса и заштиту података у случају отуђења уређаја.

Средства на позицији трошкова услуга одржавања возила су планирана за потребе одржавања возног парка РАТЕЛ-а, нарочито возила контролно-мерних центара. Планирана су и средства за реализацију обавеза по уговорима за одржавање, технички преглед и прање службених возила. Нова набавка у 2023. години реализоваће се за одржавање теренских возила у гарантном року ради омогућавања њиховог безбедног и редовног коришћења. Поред набавке одржавања возила у гарантном року, предвиђени су и трошкови одржавања возила ван гарантног рока, који су планирани на основу старости и експлоатације возног парка (већином су то возила која су старија од десет година), као и значајно повећаног обима активности које захтевају употребу службених возила у теренском раду. Трошкови услуга одржавања возила предвиђени су за одржавање службених возила ради безбедне и редовне употребе службених возила.

На позицији Остали трошкови одржавања предвиђен је пренос средстава за набавку услуге одржавање система за складиштење података, Система за пренос података између КМЦ-ова и мерних станица РАТЕЛ-а као и реинсталације постојећег система, пребацивања података са старог на нови систем, интеграцију QRadar-а са уређајима у мрежи, са одржавањем и унапређењем.

Табела 14. Трошкови закупнина

Трошкови закупнина	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови закупа пословног простора, објеката и земљишта	107.159.743	102.000.000	114.079.606	1,06	1,12
Трошкови закупа постројења, опреме и оптичких влакана	23.290.224	18.000.000	20.688.876	0,89	1,15
Укупно:	130.449.967	120.000.000	134.768.482	1,03	1,12

На позицији **Трошкови закупнина** планиран је износ од **134.768.482** динара. У структури ових трошкова највеће учешће, имају средства по основу уговора о закупу са ЈП „Попшта Србије“ за закуп објекта у Палмотићевој улици у којем се налази седиште РАТЕЛ-а. У оквиру ове позиције планирана су и средства за услугу закупа простора за складиштење архивског материјала јер РАТЕЛ има законску обавезу чувања архивске грађе.

У саставу РАТЕЛ-а се налазе и КМЦ Београд у Добановцима и КМЦ Ниш, који су према одлуци Министарства за капиталне инвестиције од 27.12.2005. године под бројем 40405-71/2005-01, уступљени РАТЕЛ-у на коришћење и управљање. Зграде комплекса КМЦ у Добановцима користе се по основу Уговора бр. 03-3491-144/12-7 од 02.11.2012. године који је закључен са Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије, а на основу Закључка Владе Републике Србије (05 Број: 464-4377/2011). Уговором је дефинисано да се за корисника на непокретностима у својини Републике Србије одреди РАТЕЛ.

Зграда комплекса КМЦ Ниш – брдо „Камаре“, користи се по основу Уговора бр. 03-405-2/11-18 од 29.10.2013. године који је закључен са Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије, а којим је РАТЕЛ-у пренето право коришћења на непокретностима у државној својини уз накнаду.

На трошковима закупа земљишта планирана су средства за закупнину по закљученим уговорима са физичким и правним лицима о закупу земљишта за локације на којима РАТЕЛ инсталира мерну опрему за потребе мониторинга радио-фреквенцијског спектра и сензора за мерење електро-магнетног поља, као и закупа нових локација.

За потребе рада система за мониторинг радио-фреквенцијског спектра, потребно је повезивање мерних тачака на информациони систем РАТЕЛ-а. Са техничког становишта то подразумева обезбеђивање линка (оптичког кабла или микро-таласне радио везе) за пренос података до сваке тачке у којој се налази мерна опрема. У том смислу потребна су средства за закуп линкова.

Табела 15. Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови услуге оглашавања	8.628.000	8.000.000	8.996.484	1,04	1,12
Укупно:	8.628.000	8.000.000	8.996.484	1,04	1,12

Средства на позицији **трошкова рекламе и пропаганде** у штампаним медијима предвиђена су у износу од **8.996.484** динара и служе за објављивање тендера, конкурса за издавање дозвола за емитовање телевизијског и радио програма, за објављивање аката у јавним службеним гласилима, информисање о правима корисника и мерењу квалитета услуга електронских комуникација, обавештавања јавности о променама у нумерацији и увођењу преносивости бројева.

Трошкови услуга оглашавања у оквиру ове позиције су неопходни како би РАТЕЛ користио услуге оглашавања на које је обавезан и које прописује Закон у случају издавања дозвола, објављивања јавних позива за доделу појединачних дозвола за коришћење радио фреквенција у поступку јавног надметања, као и за едукацију и заштиту корисника, путем јавног информисања у медијима, као и за услуге оглашавања ради спровођења аукције спектра. Поред тога, набавка је потребна ради остваривања задатака који произилазе из Закона о информационој безбедности, а односе се на едукацију, подизање свести јавности и превентивно информисање о информационој безбедности. Очекује се да ће нови Закон о електронским комуникацијама увести новине од значаја за кориснике, тако да ће бити потребе информисати крајње кориснике о изменама процедура у вези њихових права и обавеза. Услуге медијске архиве са мониторингом медија омогућују праћење новитета у области електронских комуникација, као и да се на време уочи и одговори на медијске текстове и прилоге у којима се РАТЕЛ помиње.

Табела 16. Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови комуналних услуга	1.394.000	1.050.000	1.398.000	1,00	1,33
Трошкови осталих услуга	9.074.009	7.800.000	17.890.786	1,97	2,29
Укупно:	10.468.009	8.850.000	19.288.786	1,84	2,18

Трошкови осталих услуга у износу од **19.288.786** динара се односе на трошкове комуналних и осталих услуга за локације Палмотићева, КМЦ Београд и КМЦ Ниш предвиђених Планом јавних набавки за 2023. годину као и преносом обавеза по закљученим уговорима.

Трошкови комуналних услуга обухватају трошкове набавке и допремање воде за санитарну употребу у објекту КМЦ Ниш, обавезе према пружаоцима комуналних услуга и трошкове услуге дератизације и дезинсекције.

Набавка и допремање воде за санитарну употребу у објекту КМЦ Ниш неопходна је јер се КМЦ Ниш налази на брду у руралном подручју и снабдева се водом из зиданог резервоара који се пуни атмосферским водама који током летњих и јесењих месеци пресуши и неопходно је да се ауто-цистернама допрема вода у резервоар, а како би се омогућила потребна количина воде за техничку употребу и противпожарну заштиту објеката КМЦ Ниш у складу са прописима о заштити од пожара.

На позицији **трошкова осталих услуга** планирана су средства за инсталацију, одржавање и сервис штампача на локацијама РАТЕЛ-а као и сав потрошни материјал, осим папира, за рад штампача.

Такође, на овој позицији планирана су и средства за трошкове штампарија приликом израда публикација, образаца, потрошног материјала офсет или дигиталном штампом.

Планирана су средства за контролу и испитивање мрежа оператора за потребе контроле телекомуникационих услуга. Набавка је неопходна због контроле квалитета, *benchmarking*-а и законитости пружања сервиса различитих телекомуникационих оператора и пружања услуге дистрибуције медијских садржаја. Вредност је процењена на основу плана контроле и цена на тржишту. РАТЕЛ на основу Закона има овлашћења да врши мерења и испитивања рада електронских комуникационих мрежа и услуга и да обавештава кориснике о понуђеном квалитету услуга. Трошкови су процењени на основу плана контроле и цена на тржишту. На основу члана 131. Закона РАТЕЛ је овлашћен да врши мерења и испитивања рада електронских комуникационих мрежа и услуга, као и да на сходно члану 109. Закона обавести кориснике о понуђеном квалитету услуга.

Набавка Електронских сертификата је неопходна из разлога што РАТЕЛ на интернету прикључивањем на сервисну магистралу државних органа, мора да обезбеди сигурну и поуздану комуникацију потписану машинским или личним сертификатом. На тај начин повећава се безбедност интернет сајта, екстерних и интерних размена података и комуникација.

Набавка услуге сателитског праћења службених возила омогућава ефикасност, економичност и безбедност употребе службених возила.

Трошкови ангажовања лица за безбедност и здравље на раду су неопходни ради поштовања одредби Закона о заштити од пожара и Закона о безбедности и здрављу на раду, као и предузимања одговарајућих мера заштите.

На овој позицији такође је планирана и услуга инсталације и деинсталације телекомуникационе опреме коју је РАТЕЛ у претходном периоду инсталирао широм

територије РС. Како би систем за мониторинг радио-фреквенцијског спектра био у потпуности ефикасан неопходно је телекомуникациону опрему сервисирати уколико дође до квара или извршити замену новом опремом.

Табела 17. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације и резервасања	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови амортизације	210.000.000	205.000.000	230.000.000	1,10	1,12
Укупно:	210.000.000	205.000.000	230.000.000	1,10	1,12

Трошкови амортизације процењени су на основу века трајања основних средстава која су евидентирана у пословним књигама РАТЕЛ-а, као и средстава која ће бити набављена у складу са Планом јавних набавки у наредном периоду.

Табела 18. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови здравствених услуга	4.000.000	3.200.000	4.500.000	1,13	1,41
Трошкови адвокатских услуга	3.000.000	1.000.000	3.360.000	1,12	3,36
Трошкови услуге чишћења	1.149.708	1.100.000	2.796.000	2,43	2,54
Трошкови рачуноводства и ревизије	33.312.000	29.800.000	39.313.600	1,18	1,32
Усавршавање и обуке запослених	16.782.000	9.800.000	17.646.000	1,05	1,80
Трошкови саветовања и других интелектуалних услуга правних лица	12.981.600	7.600.000	14.973.120	1,15	1,97
Трошкови других непроизводних услуга	40.307.712	22.000.000	52.847.716	1,31	2,40
*Мерење, анализа и објављивање параметара квалитета мрежа оператора	15.600.000	13.000.000	18.960.000	1,22	1,46
*Ангажовање консултаната за спровођење аукције спектра	28.800.000	0	30.240.000	1,05	/
Укупно:	155.933.020	87.500.000	184.636.436	1,18	2,11

Трошкови непроизводних услуга представљају значајну ставку у Финансијском плану за 2023. годину и планирани су у износу од **184.636.436** динара. Значајан део ових трошкова односи се на обавезе по закљученим уговорима које ће доспети у 2023. години и њихов допринос у највећој мери утиче на повећање укупне масе трошкова предвиђених планом за 2023. годину у односу на планирана средства за 2022. годину, као и нових набавки које РАТЕЛ планира да покрене у 2023. години чија се маса предвиђа у већем обиму у односу на 2022. годину због пораста индекса потрошачких цена и стопе инфлације.

Трошкови здравствених услуга односе се на редовне систематске прегледе запослених у циљу заштите здравља запослених, у складу са прописима о безбедности и заштити на раду. Мања реализација у 2022. години у односу на план односи се на мању уговорену вредност ове услуге у односу на планирану, као и то да нису сви запослени искористили могућност систематског прегледа.

Трошкови правног заступања (адвокатске услуге) намењени су ради предузимања процесних и других правних радњи у судским поступцима који су у току и судским и другим поступцима који могу да настану у вези са обављањем делатности РАТЕЛ-а. У питању су углавном судски спорови са операторима покренути против донетих одлука и решења из надлежности РАТЕЛ-а. С обзиром на све интензивнију активност на тржишту електронских комуникација и поштанских услуга, као и значајнију улогу РАТЕЛ-а у регулацији овог тржишта, очекује се да ће и следеће године бити поднет одређен број тужби на решења РАТЕЛ-а, с обзиром да су решења РАТЕЛ-а коначна у првом степену и против истих се може покренути управни спор.

Трошкови услуга чишћења подразумевају средства за чишћење и одржавање хигијене службених просторија РАТЕЛ-а у циљу стварања основних хигијенских услова за рад запослених и ради остваривања законских мера заштите. Повећање планираних средстава на овој позицији последица су раста цена репроматеријала.

На позицији **Трошкови рачуноводства и ревизије** планирани су трошкови за израчунавање стопе WACC (Weighted Average Cost of Capital), јер РАТЕЛ има законску обавезу да ангажује независног ревизора за ревизију регулаторних извештаја оператора са значајном тржишном снагом, сходно одредбама Закона. РАТЕЛ ангажује независног ревизора ради годишње провере усклађености трошковног рачуноводства оператора са значајном тржишном снагом са прописаним начином примене трошковног рачуноводства. На овој позицији планирана су и средства за **услуге ревизије редовних финансијских извештаја** у складу са чланом 27. став 2. Закона, према коме годишњи финансијски извештај РАТЕЛ-а подлеже ревизији од стране независног овлашћеног ревизора.

Ова позиција садржи и трошкове за набавку услуге **ревизије регулаторних извештаја оператора за значајном тржишном снагом**, а на основу чл. 68. Закона и чл. 49. Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација

(„Службени гласник РС“, бр. 52/11 и 53/21). На позицији трошкова рачуноводства и ревизије налазе се и трошкови консултантских услуга у области финансија.

Такође, на овој позицији опредељена су средства за **израду студија и методологија** и обухватају израду студија из области електронских комуникација, поштанских услуга и информационих технологија, затим индикатора о употреби информационих технологија у Србији - за потребе праћења тржишта електронских комуникација као и индикатора за индекс дигиталног друштва (DESI) ради испитивања тржишта и привреде као и анкетирање и статистички подаци, затим трошкови ажурирања постојећег LRIC (*Long-Run Incremental Cost*) трошковног модела за нове регулисане услуге које су уведене на тржиште како би се прикупили нови подаци за обрачун цена по LRIC трошковном моделу.

Такође су планирана средства за набавку тестирања интегритета информационих система у циљу провере безбедности интернет сајтова и чување угледа РАТЕЛ-а и националног ЦЕРТ-а. Тестирање интегритета информационих система подразумева процену сигурности и проналажење евентуалних слабости на интернет странама РАТЕЛ-а, Националног ЦЕРТ-а, као и целој мрежној инфраструктури. Идентификовање потенцијалних рањивости путем овакве анализе омогућава адекватну примену техника побољшања информационе безбедности чиме се спречава неауторизовани приступ ИКТ систему који може довести до нарушавања поверења оператора, угледа РАТЕЛ-а, привлачења негативне пажње медија, финансијских губитака и многих других.

У оквиру поштанског дела спроводи се **испитивање степена задовољења потреба корисника поштанских услуга**. Сходно Закону о поштанским услугама РАТЕЛ, између осталог, предузима мере у циљу унапређења конкуренције на тржишту поштанских услуга; прати развој у области поштанских услуга; прикупља информације, формира и одржава базу података од значаја за област поштанских услуга и редовно објављује податке. Такође, РАТЕЛ активно учествује у раду ERGP - радних група одговарајући на упитнике, припремајући заједничке извештаје (ERGP (16) 35 – Report on QoS, consumer protection and complaint handling). Имајући у виду обавезе које РАТЕЛ у свом раду треба да испуни, намеће се потреба за обезбеђивањем објективне и непристрасне оцене, пре свих од стране корисника поштанских услуга, и то независним истраживањем. РАТЕЛ очекује да резултати истраживања буду извор података на основу којих ће се пројектовати будућа кретања на тржишту поштанских услуга, али и доносити адекватне регулаторне одлуке. Такође резултати ће бити подршка одлучивања приликом доношења новог регулаторног оквира у смислу нових законских решења према усвојеном Закону о поштанским услугама као и изради студије о одрживости универзалне поштанске услуге.

Планирана су средства за **Проверу веродостојности регулаторних извештаја јавног поштанског оператора**. На основу члана 37. Правилника о начину вођења одвојеног рачуноводства и провере веродостојности регулаторних извештаја јавног поштанског оператора („Службени гласник РС“, број 126/20) РАТЕЛ може да ангажује независног ревизора или консултанта ради провере веродостојности регулаторних извештаја ЈПО.

Анализа предвиђена Стратегијом развоја поштанских услуга у РС за период 2021-2025. године ("Службени гласник РС", број 68/21). Такође, планирана је и набавка „Израда студије о прорачуну стопе WACC-а за 2022. годину за јавног поштанског оператора“.

У току 2023. године планира је набавка за нови трогодишњи циклус **Независног мерење времена преноса нерегистрованих писмоносних пошиљака у унутрашњем поштанском саобраћају**. Наведено мерење се спроводи ангажовањем независне организације у складу чланом 20. Правилника о параметрима квалитета за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС“, број 114/20). Контрола параметара квалитета у обављању универзалне поштанске услуге предвиђена је Стратегијом развоја поштанских услуга у РС за период 2021-2025. године ("Службени гласник РС", број 68/21). Носилац ове активности је РАТЕЛ.

Набавка „**Студија о одрживости универзалне поштанске услуге и дефинисање њене улоге у складу са променљивим потребама корисника**“ - Стратегија развоја поштанских услуга у Републици Србији за период 2021-2025. године је идентификовала ову активност као једну од кључних и за носиоца одредила РАТЕЛ. Узимајући у обзир идентификован пад обима услуга које су део опсега универзалне услуге, повећање јединичних трошкова обављања, а са друге стране да треба обезбедити приступачне цене и прописани квалитет на целокупној територији Републике Србије, питање одрживости концепта добија на значају. Резултати ове студије ће се користити за разматрање евентуалних измена Закона о поштанским услуга и подзаконских аката.

На позицији **стручног усавршавања запослених** планирана су средства за обуке у области информационих технологија и информационе безбедности због константног усавршавања запослених у Служби за информациону безбедност и технологије и запослених који се баве контролом квалитета мрежних сервиса, затим обуке из области телекомуникација, обуке из области регулаторних послова из надлежности РАТЕЛ-а. Такође, планирана су средства за организацију курсева страних језика ради стручног оспособљавања запослених. Планирана су средства за учешће запослених на семинарима, обукама и стручном усавршавању у земљи и иностранству и стручним саветовањима из области рада РАТЕЛ-а. Нижа реализација у односу на планиране вредности произилази из уштеда које су остварене приликом закључивања уговора по ценама, које су ниже од планираних.

Трошкови саветовања и других интелектуалних услуга правних лица односе се на услуге трошкове саветовања у области превођења као и саветовања у области јавних набавки и ревизије спроведених поступака јавних набавки.

За трошкове саветовања у области превођења предвиђена су средства за потребе превођења докумената страних држава, односно регулатора и међународних организација са којима РАТЕЛ сарађује, превођења прописа Европске уније из области електронских комуникација, поштанских услуга и информационе безбедности у процесу придруживања

Србије ЕУ, као и превода релевантних докумената и материјала које доноси или припрема РАТЕЛ.

Трошкови других непроизводних услуга обухватају:

Трошкове физичко-техничког обезбеђења који се односе на физичко техничко обезбеђење објеката КМЦ Ниш и КМЦ Београд у Добановцима као и даљински управљаних контролно мерних станица.

Провера заузетости кабловске канализације - Због повећаног броја предмета у склопу активности РАТЕЛ-а на решавању међуоператорских спорова из области локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, као и контроли ажурирања Базе података о капацитетима који могу бити предмет заједничког коришћења, неопходно је у окнима проверавати стање мреже, степен заузетости и статус слободних капацитета. То није могуће без силажења у кабловска окна, провере и израде техничке документације затченог стања.

Провера заузетости стубова мобилне телефоније - Због потенцијалне појаве међуоператорских спорова из области приступа елементима мреже мобилне телефоније, као и контроли ажурирања Базе података о капацитетима који могу бити предмет заједничког коришћења, неопходно је на локацијама проверити статус слободног простора за монтажу опреме других оператера. То није могуће без алпинистичког пењања на стубове и кровове, провере и израде техничке документације затченог стања, а за то РАТЕЛ није оспособљен.

Трошкове накнада за хотелски смештај (у земљи и иностранству) и трошкови прибављања авио карата - односе се искључиво на накнаде за смештај запослених у хотелима и куповине авио карата за службена путовања запослених у РАТЕЛ-у.

На основу члана 8. Закона, РАТЕЛ је у обавези да сарађује са надлежним регулаторним и стручним телима суседних земаља, чланицама Европске уније и других држава, ради усаглашавања праксе примене прописа из области електронских комуникација и подстицања развоја преко граничних електронских комуникационих мрежа и услуга и да учествује у раду међународних организација у области електронских комуникација, у својству националног регулаторног тела. У вези са статусом кандидата за чланство у ЕУ и активностима у процесу европских интеграција, намеће се обавеза учествовања на већем броју организација и група на нивоу Европске уније, као што су: Тело европских регулатора за електронске комуникације (*Body of European Regulators for Electronic Communications – BEREC*), Група независних регулатора (*Independent Regulators Group – IRG*), Група за политике управљања спектром (*Radio Spectrum Policy Group – RSPG*), Асоцијација за усаглашеност са Директивом о радио-опреми (*Radio Equipment Directive– Compliance Association - REDCA*), Европска регулаторна група за поштанске услуге (*European Regulatory Group for Postal Services – ERGP*).

Република Србија је Законом о информационој безбедности дефинисала мере заштите од безбедносних ризика у информационо-комуникационим системима и предвидела да се оформи Национални центар за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима (Национални ЦЕРТ), који ће обављати послове координације превенције и заштите од безбедносних ризика у ИКТ системима у Републици Србији на националном нивоу, а РАТЕЛ је одређен да обавља послове Националног ЦЕРТ-а. Задатак Националног ЦЕРТ-а је да сарађује са другим националним ЦЕРТ организацијама у свету кроз прикупљање и размену информације о ризицима, као и догађајима који угрожавају безбедност ИКТ система и у вези с тим обавештава, упозорава и саветује субјекте у земљи. Током 2023. године планирано је да РАТЕЛ настави да активно учествује у раду међународних организација у области информационе безбедности, као и мрежама ЦЕРТ-ова.

На овој позицији налази се и **Услуга анкетирања и испитивања јавног миљења** која је неопходна за планирање будућих активности везаних за едукацију јавности и припрему промотивних кампања у оквиру области за које је РАТЕЛ надлежан.

Трошкове штампања и дизајна - односе се на услуге штампарије по уговору за услуге штампарије; израде прелома и припреме за штампу - ради израде штампаних материјала (коверте, меморандуми, обрасци, папир за дозволе, материјал за писање, извештаји и др.) и публикација које издаје РАТЕЛ; услуге дизајна и израде мултимедијалних садржаја - ради израде електронских материјала и мултимедијалних садржаја у циљу обавештавања и едукације јавности на теме у областима делокруга рада РАТЕЛ-а; помоћ у изради билтена и других информативних материјала РАТЕЛ-а – ангажовање екстерне помоћи због нових надлежности које је РАТЕЛ добио, као и очекиваних промена у регулаторном оквиру због чега ће се у наредном периоду повећати број информативних материјала. По истеку већ закључених уговора за услуге штампања и дизајна, покренуће се нове набавке за услуге штампарије, услуге дизајна за електронске и штампане материјале, израде прелома и припреме за штампу и помоћ у изради информативних материјала РАТЕЛ-а.

Остали трошкови непроизводних услуга односе се на:

- Пројекат Мерења, анализе и објављивања параметара квалитета мрежа оператора;
- Ангажовање консултаната за спровођење аукције спектра, односно јавног надметања за издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција у радио-фреквенцијским опсезима планираним за 5G.

На основу Правилника о минималним условима за издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција по спроведеном поступку јавног надметања у радио-фреквенцијским опсезима, као и резултата студије Избор оптималног аукцијског модела продаје фреквенцијских опсега за постојеће и нову 5G технологију, приступиће се избору консултаната за спровођење аукције. Консултант ће бити у обавези да припреми све потребне процедуре за спровођење аукције за дефинисани модел аукције, а што у основи обухвата: дефинисање правила извођења аукције на основу задате врсте аукције,

припрему Инструкције за понуђаче о начину извођења аукције као и других прописаних докумената за извођење аукције, израду адекватног софтвера за извођење аукције, спровођење обуке за коришћење свих потребних софтвера за квалификоване понуђаче и за запослене, обезбеђивање адекватних просторија за извођење аукције уз испуњење безбедносних услова опремање против прислушкивања, контрола приступа, видео и аудио надзор и снимање и чување свих записа), подршку у току спровођења аукције и подршку након доношења одлуке о избору најбољих понуда и понуђача у случају покретања судских поступака.

Табела 19. Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови робе употребљених за репрезентацију	2.274.000	2.200.000	3.960.000	1,74	1,80
Укупно:	2.274.000	2.200.000	3.960.000	1,74	1,80

Трошкови репрезентације у укупном износу од **3.960.000** динара односе се на издатке за репрезентацију који се појављују у односима са пословним партнерима приликом одржавања пословних састанака, на којима поред запослених у РАТЕЛ-у учествују представници државних органа, међународних организација и привредних субјеката, затим на издатке по основу угоститељских услуга, као и трошкови који се односе на поклањање производа пословним партнерима.

Табела 20. Трошкови премија осигурања

Трошкови премија осигурања	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови премија осигурања по свим основама	11.022.120	9.200.000	10.170.134	0,92	1,11
Укупно:	11.022.120	9.200.000	10.170.134	0,92	1,11

Трошкови премија осигурања планирани су у износу од **10.170.134** динара што је ниже у односу на планиране вредности из 2022. године јер су у 2022. години закључени уговори били испод планираних вредности, чиме су остварене уштеде. Последишно је и планиран износ у 2023. години пројектован према нижим ценама из 2022.године. Трошкови премија осигурања планирани су за потребе осигурања основних средстава, осигурања од одговорности према трећим лицима, осигурање запослених, путног осигурања и регистрације службених возила. На позицији **осигурање возила** планирана су средства за

потребе осигурања службених возила РАТЕЛ-а од ауто-одговорности и каско осигурање моторних возила које подразумева обавезно осигурање возила у саобраћају, као и осигурање од последица крађе возила и осигурање од последица штете настале на возилима.

Набавка осигурања од аутоодговорности и каско осигурања моторних возила је неопходна ради испуњења законских обавеза и ради умањења материјалних штета које могу да настану на службеним возилима. Процењена вредност набавке је утврђена према понудама примљеним у поступцима набавки у претходном периоду. Осигурање опреме је неопходно ради умањења материјалних штета које могу да настану на опреми у случају крађе, пожара, удара грома, поплаве и слично. Набавка осигурања објеката је неопходна ради умањења материјалних штета које могу да настану на објектима РАТЕЛ-а у случају пожара, удара грома, поплаве и слично.

Осигурање од одговорности из делатности оцењивања усаглашености РиТТ опреме је неопходно из разлога што, у складу са тачком 6. Прилога 5. Правилника о РиТТ опреми, РАТЕЛ као именовано тело за оцењивање усаглашености РиТТ опреме мора да буде осигуран од одговорности за штету за послове које обавља као именовано тело.

Набавка осигурања запослених је неопходна ради побољшања личне сигурности запослених, а поготово када се узме у обзир да доста запослених обавља теренске послове док је путно осигурање неопходно ради смањења евентуалних трошкова и штете за које би РАТЕЛ могао да буде одговоран ако се запосленима деси повреда или други здравствени проблем на службеном путовању.

Табела 21. Трошкови чланарина

Трошкови чланарина	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Чланарине у међународним организацијама	3.800.000	3.800.000	6.500.000	1,71	1,71
Чланарине у домаћим организацијама	400.000	400.000	700.000	1,75	1,75
Укупно:	4.200.000	4.200.000	7.200.000	1,71	1,71

Трошкови за чланарине у међународним и домаћим организацијама су планирани на нивоу процењених утрошак за ове намене за 2023. годину, у износу од **7.200.000** динара и односе се на чланарине како у домаћим (NALED, CPPC, Инжењерска комора) тако и у међународним организацијама (BEREC, IRG, ETSI, REDCA, FIRST, Trusted Introducer).

Најзначајније повећање чланарине у 2023. години у односу на 2022. годину је чланарина у организацији ETSI.

На трошковима платног промета одређен је износ од **2.300.000** динара.

Табела 22. Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Трошкови такси и вештачења	4.152.200	3.800.000	6.350.000	1,53	1,67
Трошкови претплате на часописе и стручне публикације	4.743.401	4.250.000	5.508.192	1,16	1,30
Остали нематеријални трошкови	1.320.000	1.100.000	7.080.000	5,36	6,44
Укупно:	10.215.601	9.150.000	18.938.192	1,85	2,07

На позицији **Остали нематеријални трошкови** планиран је износ **18.938.192** динара који се односе на трошкове такси и вештачења, трошкове претплате на часописе и стручне публикације и остале нематеријалне трошкове.

Трошкови такси и вештачења односе се на административне и судске таксе као и на трошкове приликом утврђивања или додатног појашњења одређених чињеница у поступцима пред судовима, који су у току, или у другим поступцима, а који могу да настану у вези са обављањем делатности РАТЕЛ-а, давањем независног и стручног мишљења од стране вештака, ради разјашњења околности о којима суд или други орган нема довољно стручних знања.

Трошкови претплате на часописе и стране публикације неопходни су ради праћења прописа и усвајања најбоље праксе у области електронских комуникација, поштанских услуга и информационе безбедности.

Остале нематеријалне трошкове чине:

Трошкови услуге наплате путарине путем ТАГ уређаја који су неопходни ради ефикаснијег обављања теренских активности РАТЕЛ-а и коришћења службених возила. Набавка **индустријске соли** неопходна је ради безбедне проходности приступног дела објекта контролно-мерних центара у случају настанка поледице и леда.

Трошкови услуге организовања конференција и других догађаја односи се на организације међународних конференција која се одржавају у Београду, а чији је РАТЕЛ домаћин, као и других скупова у којима учествују представници шире заједнице.

Табела 23. Финансијски расходи

Финансијски расходи	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Расходи затезних камата	50.000	50.000	150.000	3,00	3,00
Негативне курсне разлике	300.000	180.000	300.000	1,00	1,67
Укупно:	350.000	230.000	450.000	1,29	1,96

Табела 24. Остали расходи

Остали расходи	План 2022.	Процена реализације 2022.	План 2023.	Коеф. План 23 / План 22	Коеф. 2023/22
Учешће у финансирању особа са инвалидитетом	2.212.000	2.200.000	3.000.000	1,36	1,36
Остали непоменути расходи	0	1.890.000	2.000.000	/	1,06
Укупно:	2.212.000	4.090.000	5.000.000	2,26	1,22

На позицији **остали расходи** планирана су средства у износу од **5.000.000** динара.

За издатке за хуманитарне намене према законској обавези планиран је износ од 3.000.000 динара. Ступањем на снагу Правилника о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршавања те обавезе („Службени гласник РС“, број 101/16), а у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 32/13), настала је обавеза плаћања дотација по предметном закону по основу учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом. Примена наведеног закона и Правилника захтева планирање неопходних средстава за ову намену, која се утврђују у складу са бројем запослених у РАТЕЛ-у и објављеним подацима о просечној заради у Републици Србији.

На позицији **остали непоменути расходи** евидентиран је износ од 1.890.000 динара који је наплаћен по основу принудне наплате у судском спору против Linea electronics на основу решења о извршењу ИИ 2552/21 од 30.09.2021. године.

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Улагања у основна средства	Износ
Софтвери	158.424.837
Систем за консолидацију информација о претњама и ризицима у области информационе безбедности	24.000.000
Лиценце за Microsoft Exchange са припадајућим сертификатом	444.000
Лиценце за ESET Mail Security for Microsoft Exchange Server	720.000
Демографски растер становништва Републике Србије након пописа 2022. за одговарајуће резолуције дигиталних карти терена	600.000
Електронска база међународне регулаторне праксе и анализа упоредних података	1.200.000
Интеграција ДМС система са екстерним сервисима	25.200.000
Унапређење и одржавање софтвера за извештавање	9.000.000
Унапређење и одржавање система за евидентирање основних средстава	2.400.000
Продужење подршке за Cyber Range платформу	33.600.000
Оптимизација и унапређење предикционих модела за опсеге мобилне телефоније за софтвер АТДИ	8.358.000
Одржавање информационог система за прикупљање и обраду података са РФ мониторинг станица, у зони одговорности Ниш, са додатним лиценцама	972.000
Софтвер EMC	5.681.287
Софтвер RedHat	1.796.748
Лиценце Eset endpoint	654.900
Лиценце за Office 365	3.717.662
Модификација Централне базе пренетих бројева	28.800.000
Израда регистра потрошача који не желе примати позиве и/или поруке у оквиру промоције и/или продаје телефоном	5.760.000
Израда софтвера за управљање процесом јавних набавки	5.520.240
Опрема	442.047.645
Рачунари	14.400.000
Компактне даљински управљане мерне станице са инсталацијом у урбаним срединама - зона одговорности КМЦ Ниш	175.978.464
Компактне даљински управљане мерне станице са инсталацијом у урбаним срединама - зона одговорности КМЦ Београд	174.870.720
Унапређење система за мониторинг РФ спектра - зона одговорности КМЦ Ниш	14.820.376
Унапређење система за мониторинг РФ спектра - зона одговорности КМЦ Београд	5.728.871
"Realtime" анализатори спектра	7.093.620
Портабл HF/VHF/UHF/ SHF пријемник са сетом антена (7 GHz)	6.548.792
Проточни мерачи снаге	1.399.721

Опрема за тестирање карактеристика антенских система	1.728.000
Антенски системи	2.160.000
Преносни терминали за проверу радио параметара мреже мобилне телефоније - проширење постојеће опреме	2.937.600
Мобилни телефони, таблети и друга помоћна опрема	1.140.000
Корисничка терминална и помоћна опрема	480.000
Набавка аудио/видео опреме	399.000
Возила	12.000.000
Монтажна гаража	3.600.000
Мерни прибор и помоћна опрема	3.211.174
Сензори, пробе и преносни рачунар	12.960.000
Опрема за физичко техничко обезбеђење	592.308
Опрема у припреми	184.132.800
Резервни делови система за рану дојаву грмљавине и система за мониторинг ФМ спектра	1.200.000
Резервни делови за напајање	1.800.000
Изградња ДУКМС за мониторинг РФ спектра, са израдом пројекта	50.400.000
Изградња недостајуће инфраструктуре за прикључење ДУКМС на дистрибутивни систем електричне енергије	42.000.000
Вршење техничког прегледа изведених радова на изградњи станица за мониторингање РФ спектра на територији РС (ДУКМС)-12	892.800
Услуга техничке контроле пројектне документације и стручног надзора	3.000.000
Изградња недостајуће инфраструктуре за прикључење ДУКМС на дистрибутивни систем електричне енергије	47.640.000
Пројектовање новог комплекса КМЦ Београд	30.000.000
Пројектовање антенских стубова за нови комплекс КМЦ Београд	6.000.000
Техничка контрола пројектне документације за изградњу новог комплекса КМЦ Београд	996.000
Техничка контрола пројектне документације за изградњу антенских стубова у новом комплексу КМЦ Београд	204.000
Укупно:	784.606.283

Систем за консолидацију информација о претњама и ризицима у области информационе безбедности се развија ради пружања раних упозорења операторима ИКТ система, а све у циљу смањења вероватноће успешних сајбер напада у Републици Србији.

Интеграција ДМС система са екстерним сервисима омогућава унапређење основних функционалности система за управљање документима укључујући повезивање и размену података са екстерним системима и саглашавање са регулативном.

Продужење подршке за Cyber Range платформу је неопходно ради континуиране едукације и унапређења практичних вештина из области информационе безбедности.

Израдом **софтвера за управљање процесом јавних набавки** биће повећана ефикасност и унапређен процес рада везан за планирање, спровођење и праћење реализације јавних набавки.

Унапређење и одржавање система за евидентирање основних средстава је предвиђено у циљу унапређења процедура и процеса рада у областима магацинског пословања и пописа основних средстава док је **унапређењем и одржавањем софтвера за извештавање** предвиђено обједињавање постојећих извора података који се користе за извештавање у структурирано *data mart* решење.

Демографски растер становништва Републике Србије након пописа 2022. за одговарајуће резолуције дигиталних карти терена - Ради прорачуна предикције покривања оператора сигналом мобилне телефоније и других анализа са ГИС алатима, неопходно је купити нову базу података у складу са последњим пописом становништва. Демографски растер треба да буде у формату који омогућава рад са софтверским пакетима.

Набавком развојног алата за софтвер (*Visual Studio Professional*) и сервера базе података (*Microsoft SQL server*) омогућен је развој интерних апликација у складу са потребама, док ће софтвер за пројектовање (*AutoCAD*) бити коришћен за даљи развој система даљински управљаних контролно-мерних станица. У оквиру развоја система за управљање документима предвиђено је повећање броја лиценци које имају могућност скенирање докумената (*Captiva Scanplus Module Standard*), лиценце за обраду PDF докумената (*Adobe Acrobat Pro*) као и развој *Microsoft Endpoint Configuration Manager*.

Софтверско унапређење је планирано на систему **Централне базе пренетих бројева**, у складу са изменом регулативе. У току наредне године се очекују примена измена Правилника о преносивости броја за услуге које се пружају у јавним мобилним комуникационим мрежама и Правилника о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији. Набавком лиценци и подршке произвођача за софтверске пакете који се користе у РАТЕЛ-у, обезбеђује се континуитет, као и очување поузданости у раду системских компоненти.

У складу са Законом о заштити потрошача предвиђено је да РАТЕЛ води **Регистар потрошача који не желе примати позиве и/или поруке у оквиру промоције и/или продаје телефоном.**

У складу са повећањем захтева за новим сервисима планиране су набавке инфраструктурних софтвера и апликативних софтвера (*EMC*) и (*RedHat*), лиценце за антивирусну заштиту (*Eset Endpoint*), *Office 365*, као и додатне лиценце у циљу унапређења имејл система, лиценце за *Microsoft Exchange* са припадајућим сертификатом и лиценце за *ESET Mail Security for Microsoft Exchange Server*.

Оптимизација и унапређење предикционих модела за опсеге мобилне телефоније за софтвер ATDI - РАТЕЛ за потребе израде прорачуна покривања територије и становништва радио сигналом мобилне телефоније, користи софтвер ATDI и те резултате јавно објављује. Како је РАТЕЛ набавио нову дигиталну карту терена и клатерску базу, а планира да набави и нови демографски растер у складу са пописом из 2022. године, неопходно је извршити оптимизацију предикционих модела у фреквенцијским опсезима од интереса 700/900/1800/2600/3500 MHz. Оптимизација предикционих модела је неопходна ради добијања прецизнијих прорачуна и провере услова из јавног надметања за коришћење радио-фреквенција.

У оквиру позиције **Компактне даљински управљане станице мерне станице (КДУС) за мониторинг РФ спектра** планирана је изградња компактних даљински управљаних мерних станица (КДУС) у градовима и већим насељима чиме би се обезбедило прецизно лоцирање извора који се налазе у овим градовима или њиховом непосредном окружењу, као и контрола рада предајника који сигнале емитују са малом излазном снагом и раде на вишим фреквенцијама, а чије је присуство карактеристично пре свега за урбане средине.

У оквиру позиције **Унапређење система за мониторинг РФ спектра** се подразумева обезбеђивање додатних мерних пријемника у граничним зонама надлежности оба центра. Потребно је обезбедити, у склопу корективног одржавања, антене за замену неисправних, као и додатних лиценци за управљање софтвером за мониторинг за рад контролора.

Антенски системи, мерни прибор и помоћна опрема - Потребно је имати мерни прибор и помоћну опрему у циљу формирања различитих конфигурација мерне опреме при истраживању сметњи и систематском претраживању спектра опремом у фиксним и мобилним контролно-мерним станицама за унапређење мерења као и за случај будућих оштећења на локацијама даљински управљаних станица које се налазе на планинама под екстремним радним условима (јак ветар, мраз, итд).

Рачунари и рачунарска опрема - Набавка рачунара и рачунарске опреме неопходна је због проширења надлежности РАТЕЛ-а у области информационе безбедности (ЦЕРТ) као и због модернизације основних рачунарских средстава за рад. Употребом савремених апликација за пројектовање мреже захтевају се јачи рачунари и монитори већих димензија, као и додатни серверски ресурси.

Набавка **Мобилних телефона, таблета и друге помоћне опреме** неопходна је због потребе контроле квалитета и законитости пружања сервиса различитих телекомуникационих оператора и пружања услуге дистрибуције медијских садржаја.

У склопу набавке **Резервни делови за даљински управљане контролно-мерне станице** предвиђени су најнеопходнији резервни делови за антенске системе и помоћну опрему на локацијама даљински управљаних контролно-мерних станица, као и контролно-мерних возила, чиме се обезбеђује већа редувантност система у случају ванредних ситуација.

Мерна опрема, пријемници, антенски системи подразумева набавку **"Realtime"** анализатора спектра и **Портабл HF/VHF/UHF/ SHF пријемника са сетом антена (7 GHz)**, а у циљу опремања додатне екипе за теренско истраживање сметњи у зони надлежности Канцеларије Ужице.

Проточни мерачи снаге се набављају у циљу опремања додатне екипе за обављање кондуктивних мерења параметара дифузних и других предајника у зони надлежности Канцеларије Ужице, док за потребе редовних интерних провера антенских система на локацијама у склопу система за мониторинг радиофреквенцијског спектра у зони надлежности Канцеларије Ужице треба обезбедити **Опремену за тестирање карактеристика антенских система.**

Опрема за физичко-техничко обезбеђење у објектима РАТЕЛ-а - Набавка се односи на додатну опрему за физичко-техничко обезбеђење на локацијама, са услугом уградње опреме. Предметна набавка обухвата период од две године услуга физичко-техничког обезбеђења локације Гудурички врх. Вредност набавке је процењена на основу важећег Уговора за ову врсту услуге на осталим локацијама РАТЕЛ-а.

Изградња ДУКМС за мониторинг РФ спектра, са израдом пројекта - У циљу унапређења система за мониторинг РФ спектра, потребно је изградити нове елементе интегралног система даљински управљаних контролно-мерних станица. За 2023. годину је планирана изградња локације Гудурички врх (Вршац) са недостајућом инфраструктуром за прикључење на електродистрибутивну мрежу. Процењена вредност набавке је утврђена на основу већ уговорених радова за изградњу ове врсте објеката, посебно узимајући у обзир специфичне трошкове изградње.

Израда техничке документације и прибављање дозвола за изградњу новог комплекса Контролно-мерног центра „Београд“ са антенским стубовима и техничка контрола пројектне документације за изградњу новог Контролно-мерног центра „Београд“ - Набавке су неопходне ради изградње новог комплекса Контролно-мерног центра „Београд“.

За изградњу новог комплекса Контролно-мерног центра „Београд“ потребно је изградити техничку документацију и прибавити дозволе и сагласности надлежних институција. Израда техничке документације обухвата израду комплетне пројектне документације за објекат (архитектонски пројекат и грађевински пројекат), израду техничке документације спољног уређења, инфраструктуре и озелењавања локације, као и израду техничке документације за два антенска стуба висине до 70 метара. Процењена вредност набавке је утврђена на основу података са тржишта о цени овакве врсте пројеката и на основу обима посла.

Изградња недостајуће инфраструктуре за прикључење даљински управљаних контролно мерних станица на дистрибутивни систем електричне енергије - Ради прикључења нових даљински управљаних контролно-мерних станица (ДУКМС Цер и

ДУКМС Гудурички врх) на електроенергетско напајање потребно је изградити недостајуће електро-енергетске капацитете у складу са техничким условима надлежних електродистрибуција. То подразумева изградњу нових трафо-станица и постављање напојних каблова (ваздушни или подземни водови), постављање ЕД бројила и прикључење на напајање. Процењена вредност је утврђена на основу већ уговорених радова за изградњу ове врсте објеката, посебно узимајући у обзир специфичне трошкове изградње електроенергетских прикључака на поменутиим локацијама.

7. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ИЗДВАЈАЊА СРЕДСТАВА РЕЗЕРВИ

У складу са чланом 25. Закона, Планом за 2023. годину предвиђено је издвајање одређених средстава на име резерви у висини 2% укупно планираних расхода које треба да омогуће покриће различитих издатака и сервисирање обавеза чији настанак неће бити инициран само активностима РАТЕЛ-а, у износу од **26.838.690** динара.

Издавања средстава на овој позицији је намењено покрићу које могу проистећи из донетих позитивно-правних прописа, као и за друге непредвиђене издатке.

Трошење средстава са ове позиције одвијаће се према посебним одлукама Управног одбора и у складу са одлуком о њиховој намени, а средства ће се евидентирати на одговарајућим позицијама расхода, одлуком директора РАТЕЛ-а.

Уколико до реализације истих не дође или уколико се не искористи укупно предвиђени износ, разлика ће на крају 2023. године бити прикључена вишку прихода над расходима, који ће РАТЕЛ уплатити у буџет Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине као и претходних година.

II ЗАКЉУЧАК

Финансијски план Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2023. годину може се окарактерисати као развојни, што је била значајна карактеристика и у претходним годинама рада. Одредбе закона који уређују електронске комуникације, поштанске услуге и информациону безбедност, подзаконских аката, стратегија, препорука Европске уније и других релевантних докумената, намећу обимне обавезе у циљу регулације сектора који су врло значајни за укупну привреду Републике Србије. За успешан развој наведених сектора, неопходан је стабилан, професионалан и ефикасан рад РАТЕЛ-а. То није могуће без адекватних људских ресурса, који знањем и потребним вештинама могу да одговоре на изазове који се јављају на веома динамичном тржишту телекомуникационих услуга, као и поштанских услуга и области информационе безбедности. То није могуће ни без адекватне опреме којом је могуће пратити технолошки развој наведених сектора, као ни без софтверске подршке, којом би се вршиле анализе и доносили одговарајући закључци и одлуке.

Закон, који је усклађен са регулаторним оквиром Европске уније из 2002. године, управо истиче значај регулаторног тела, које треба независно, стручно и транспарентно да доноси одговарајуће одлуке. Због тога овај план, између осталог, садржи и инвестиционе пројекте, у смислу набавке потребне опреме, софтвера, сарадње са другим институцијама и развој сопствених људских ресурса. Адекватно и добро образложено улагање у развој регулаторног тела доприноси развоју сектора на средњи и дужи рок, јер се на тај начин обезбеђује извесност у пословању, спречава се злоупотреба доминантног положаја неког од оператора, а са друге стране штити се интерес крајњег корисника. Позитивни резултати рада РАТЕЛ-а, после 17 година пословања, у овој области су веома запажени. Извештаје о раду, РАТЕЛ је достављао Народној скупштини Републике Србије, која их је сваке године редовно усвајала. Овај модел доприноси остварењу државних и националних интереса, од чега сви чиниоци имају користи – држава јер се привреда развија, привредна друштва јер им се нуде смањен ризик за пословање и ниже накнаде и коначно, крајњи корисник који добија могућност избора између више понуђача телекомуникационих и поштанских услуга. На тај начин се свакако утиче на развој конкурентности, пре свега у сектору електронских комуникација, што је један од основних циљева рада РАТЕЛ-а.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Драган Ковачевић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РАТЕЛ
РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
и информационе технологије

III ПРИЛОЗИ

Табела бр. 1

Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2022. годину * БРУТО 1 *- процена реализације

ПЛАН 2022	УКУПНО			Старозапослени			Новозапослени			Пословодство			
	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса зарада	Просечна зарада
	а	б	ц=б/а	д=а-г-ј	е=б-х-к	ф=е/д	г	х	и=х/г	ј		к	и=к/ј
I	145	27.209.648	187.653	124	21.925.122	176.816	0	0	0	21	0	5.284.526	251.644
II	143	26.667.165	186.484	123	21.584.676	175.485	0	0	0	20	0	5.082.489	254.124
III	145	27.570.252	190.140	125	22.391.763	179.134	0	0	0	20	0	5.178.489	258.924
IV	144	27.199.889	188.888	124	22.180.484	178.875	0	0	0	20	0	5.019.405	250.970
V	145	27.457.135	189.360	125	22.289.252	178.314	0	0	0	20	0	5.167.883	258.394
VI	144	27.419.344	190.412	124	22.238.024	179.339	0	0	0	20	0	5.181.320	259.066
VII	146	26.932.455	184.469	121	21.273.142	175.811	5	553.331	110.666	20	0	5.105.982	255.299
VIII	146	27.761.533	190.147	121	21.714.529	179.459	5	831.464	166.293	20	0	5.215.541	260.777
IX	145	27.282.639	188.156	120	21.330.360	177.753	5	805.508	161.102	20	0	5.146.771	257.339
X	149	28.045.594	189.561	123	21.811.435	177.329	5	930.000	186.000	21	0	5.304.159	252.579
XI	149	28.045.594	189.561	123	21.811.435	177.329	5	930.000	186.000	21	0	5.304.159	252.579
XII	155	29.226.874	188.560	123	21.902.715	178.071	11	2.020.000	183.636	21	0	5.304.159	252.579
УКУПНО	1.756	330.818.122	2.263.390	1.476	262.452.937	2.133.714	36	6.070.303	993.697	244	0	62.294.882	3.064.275
ПРОСЕК	146,33	27.568.177	188.616	123	21.871.078	177.809	3	505.859	82.808	20,33	0	5.191.240	255.356

Старозапослени у 2022. години су они запослени који су били у радном односу у предузећу у децембру 2021. године

У овој табели се налазе сви запослени, осим породиља којима се накнада зараде исплаћује на терет РФЗО као и запослених по основу боловања на терет РФЗО.

У периоду јануар – децембар долази до незнатног одступања просечне зараде у категорији пословодства на месечном нивоу у односу на планирану просечну зараду према плану за 2022. годину.

Одступања произилазе услед померања коефицијената код обрачуна минулог рада, повећаног обима приправности код одређеног броја запослених и прековременог рада, коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства са већим просеком приликом обрачуна зарада. Укупна маса зарада исплаћена у 2022. години не премањује укупна средства предвиђена финансијским планом за 2022. годину.

Табела бр. 2

Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2023. годину * БРУТО 1 *

ПЛАН 2023	УКУПНО			Старозапоселени			Новозапослени			Пословодство			
	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса зарада	Просечна зарада
	а	б	ц=б/а	д=а-г-ј	е=б-х-к	ф=е/д	г	х	и=х/г	ј		к	и=к/ј
I	154	32.500.000	211.039	132	26.250.000	198.864	0	0	0	22	0	6.250.000	284.091
II	154	32.500.000	211.039	132	26.250.000	198.864	0	0	0	22	0	6.250.000	284.091
III	154	32.500.000	211.039	132	26.250.000	198.864	0	0	0	22	0	6.250.000	284.091
IV	154	32.500.000	211.039	132	26.250.000	198.864	0	0	0	22	0	6.250.000	284.091
V	154	32.500.000	211.039	132	26.250.000	198.864	0	0	0	22	0	6.250.000	284.091
VI	154	32.500.000	211.039	132	26.250.000	198.864	0	0	0	22	0	6.250.000	284.091
VII	156	32.874.000	210.731	132	26.250.000	198.864	2	374.000	187.000	22	0	6.250.000	284.091
VIII	156	32.874.000	210.731	132	26.250.000	198.864	2	374.000	187.000	22	0	6.250.000	284.091
IX	155	31.676.000	204.361	131	25.052.000	191.237	2	374.000	187.000	22	0	6.250.000	284.091
X	155	31.676.000	204.361	131	25.052.000	191.237	2	374.000	187.000	22	0	6.250.000	284.091
XI	155	31.676.000	204.361	131	25.052.000	191.237	2	374.000	187.000	22	0	6.250.000	284.091
XII	158	33.222.000	210.266	131	26.052.000	198.870	5	920.000	184.000	22	0	6.250.000	284.091
УКУПНО	1.859	388.998.000	2.511.045	1.580	311.208.000	2.363.489	15	2.790.000	1.119.000	264	0	75.000.000	3.409.091
ПРОСЕК	154,92	32.416.500	209.254	131,67	25.934.000	196.957	2,5	465.000	186.500	22	0	6.250.000	284.091

старозапослени у 2023. години су они запослени који су били у радном односу у предузећу у децембру 2022. године

Табела бр. 3

Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2022. годину * БРУТО 2 *

ПЛАН 2023	УКУПНО			Старозапоселни			Новозапослени			Пословодство			
	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса (бруто) зарада	Просечна зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса зарада	Просечна зарада
	а	б	ц=б/а	д=а-г-ј	е=б-х-к	ф=е/д	г	х	и=х/г	ј		к	и=к/ј
I	154	37.423.750	243.011	132	30.226.875	228.991	0	0	0	22	0	7.196.875	327.131
II	154	37.423.750	243.011	132	30.226.875	228.991	0	0	0	22	0	7.196.875	327.131
III	154	37.423.750	243.011	132	30.226.875	228.991	0	0	0	22	0	7.196.875	327.131
IV	154	37.423.750	243.011	132	30.226.875	228.991	0	0	0	22	0	7.196.875	327.131
V	154	37.423.750	243.011	132	30.226.875	228.991	0	0	0	22	0	7.196.875	327.131
VI	154	37.423.750	243.011	132	30.226.875	228.991	0	0	0	22	0	7.196.875	327.131
VII	156	37.854.411	242.656	132	30.226.875	228.991	2	430.661	215.331	22	0	7.196.875	327.131
VIII	156	37.854.411	242.656	132	30.226.875	228.991	2	430.661	215.331	22	0	7.196.875	327.131
IX	155	36.474.914	235.322	131	28.847.378	220.209	2	430.661	215.331	22	0	7.196.875	327.131
X	155	36.474.914	235.322	131	28.847.378	220.209	2	430.661	215.331	22	0	7.196.875	327.131
XI	155	36.474.914	235.322	131	28.847.378	220.209	2	430.661	215.331	22	0	7.196.875	327.131
XII	158	38.255.133	242.121	131	29.998.878	228.999	5	1.059.380	211.876	22	0	7.196.875	327.131
УКУПНО	1.859	447.931.197	2.891.468	1.580	358.356.012	2.721.558	15	3.212.685	1.288.529	264	0	86.362.500	3.925.568
ПРОСЕК	154,92	37.327.600	240.956	131,67	29.863.001	226.796	2,5	535.448	214.755	22	0	7.196.875	327.131

старозапослени у 2023. години су они запослени који су били у радном односу у предузећу у децембру 2022. године

Табела бр. 4

* Број и динамика запошљавања у 2022. години - КАДРОВСКА ЕВИДЕНЦИЈА *

КАДРОВСКА ЕВИДЕНЦИЈА	2021	* 2022. година *											
	Децем.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2022. година													
Стање на почетку месеца	143	148	146	147	146	146	146	144	149	148	147	149	149
Пријем нових радника	5	0	1	0	0	0	0	5	0	0	2	0	6
Одлазак кадрова	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
У редовну пензију	0	0	0	1	0	0	2	0	1	1	0	0	0
У инвалидску пензију	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Добровољни одлазак или по социјалном програму	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Одлазак по другом основу	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Салдо пријем - одлазак	5	2	1	1	0	0	2	5	1	1	2	0	6
Стање на крају месеца	148	146	147	146	146	146	144	149	148	147	149	149	155

Табела бр. 5

* Број и динамика запошљавања у 2023. години - КАДРОВСКА ЕВИДЕНЦИЈА *

КАДРОВСКА ЕВИДЕНЦИЈА	2022	* 2023. година *											
	Децем.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2023. година													
Стање на почетку месеца	155	154	154	154	154	154	154	154	156	156	155	155	155
Пријем нових радника	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3
Одлазак кадрова	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
У редовну пензију	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0
У инвалидску пензију	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Добровољни одлазак или по социјалном програму	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Одлазак по другом основу	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Салдо пријем - одлазак	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
Стање на крају месеца	155	154	154	154	154	154	154	156	156	155	155	155	158

Табела бр. 6

Накнаде члановима управног одбора – НЕТО

Месец	Управни одбор реализација претходна година-2022					Управни одбор план текућа година-2023				
	Укупан износ	ИЗНОС НАКНАДЕ				Укупан износ	ИЗНОС НАКНАДЕ			
		Председник УО	Заменик председника УО	Члан УО	Број чланова		Председник УО	Заменик председника УО	Члан УО	Број чланова
	1.+2.+ (3. x 4.)	1.	2.	3.	4	1.+2.+ (3. x 4.)	1.	2.	3.	4
I	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
II	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
III	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
IV	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
V	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
VI	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
VII	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
VIII	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
IX	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
X	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
XI	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
XII	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3
УКУПНО	4.069.608	939.144	782.616	782.616		4.678.824	1.079.736	899.772	899.772	
ПРОСЕК	339.134	78.262	65.218	65.218	3	308.902	89.978	74.981	74.981	3

Табела бр. 7

Накнаде члановима управног одбора – БРУТО

Месец	Управни одбор реализација претходна година-2022					Управни одбор план текућа година-2023				
	Укупан износ 1.+2.+ (3. x 4.)	ИЗНОС НАКНАДЕ				Укупан износ 1.+2.+ (3. x 4.)	ИЗНОС НАКНАДЕ			
		Председник УО 1.	Заменик председника УО 2.	Члан УО 3.	Број чланова 4.		Председник УО 1.	Заменик председника УО 2.	Члан УО 3.	Број чланова 4.
I	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
II	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
III	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
IV	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
V	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
VI	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
VII	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
VIII	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
IX	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
X	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
XI	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
XII	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3
УКУПНО	6.358.764	1.467.408	1.222.848	1.222.848		7.310.712	1.687.080	1.405.908	1.405.908	
ПРОСЕК	529.897	122.284	101.904	101.904	3	609.226	140.590	117.159	117.159	3

Табела бр. 8 – Средства за зараде запослених и друга примања и трошкови

	Бруто зарада Бруто 1	Допринос на терет послодавца	Укупна бруто зарада *Бруто 2	Накнада за превоз	Јубиларне награде	Накнаде члановима Управног одбора	Отпремнине	Остали трошкови	Солидарна помоћ запосленима и члановима породице и остале накнаде трошкова запосленима	Днев.и др.тр.у земљи и иностранству
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Укупно исплаћено 2022.	330.818.122	53.427.127	384.245.249	5.200.000	21.794	6.358.764	4.500.000	0	6.000.000	4.000.000
Јануар	32.500.000	4.923.750	37.423.750	550.000	0	609.226	0	0	600.000	200.000
Фебруар	32.500.000	4.923.750	37.423.750	550.000	0	609.226	0	0	600.000	250.000
Март	32.500.000	4.923.750	37.423.750	550.000	0	609.226		0	600.000	550.000
Април	32.500.000	4.923.750	37.423.750	550.000	0	609.226	0	0	600.000	600.000
Мај	32.500.000	4.923.750	37.423.750	550.000	125.000	609.226	0	0	600.000	600.000
Јун	32.500.000	4.923.750	37.423.750	550.000	0	609.226	1.750.000	0	600.000	500.000
Јул	32.874.000	4.980.411	37.854.411	550.000	0	609.226	0	0	600.000	400.000
Август	32.874.000	4.980.411	37.854.411	550.000	0	609.226	0	0	600.000	400.000
Септембар	31.676.000	4.798.914	36.474.914	550.000	0	609.226		0	600.000	600.000
Октобар	31.676.000	4.798.914	36.474.914	550.000	0	609.226	1.750.000	0	600.000	600.000
Новембар	31.676.000	4.798.914	36.474.914	550.000	0	609.226	0	0	600.000	700.000
Децембар	33.222.000	5.033.133	38.255.133	550.000	0	609.226	0	0	900.000	600.000
Укупно планирано 2023.	388.998.000	58.933.197	447.931.197	6.600.000	125.000	7.310.712	3.500.000	0	7.500.000	6.000.000

Табела бр. 9

Трошкови запослених

Р.бр.	Трошкови запослених	Реализација 01.01-31.12.2022. Претходна година	План 01.01-31.12.2023.
1.	Маса НЕТО зарада (зарада по одбитку припадајућих пореза и доприноса на терет запосленог)	235.493.304	276.804.193
2.	Маса БРУТО 1 зарада (зарада са припадајућим порезом и доприносима на терет запосленог)	330.818.122	388.998.000
3.	Маса БРУТО 2 зарада (зарада са припадајућим порезом и доприносима на терет послодавца)	384.235.249	58.933.197
4.	Број запослених по кадровској евиденцији - УКУПНО*	155	158
4.1.	- на неодређено време	155	158
4.2.	- на одређено време	0	0
5.	Накнаде по уговору о делу		
6.	Број прималаца накнаде по уговору о делу*		
7.	Накнаде по ауторским уговорима		
8.	Број прималаца накнаде по ауторским уговорима*		
9.	Накнаде по уговору о привременим и повременим пословима	8.500.00	13.000.000
10.	Број прималаца накнаде по уговору о привременим и повременим пословима*	9	15
11.	Накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	400.000	1.100.000
12.	Број прималаца накнаде по основу осталих уговора*		
13.	Накнаде члановима скупштине		
14.	Број чланова скупштине*		
15.	Накнада члановима Управног одбора	6.358.764	7.310.712

16	Број чланова Управног одбора*	5	5
17	Накнаде члановима Комисије за ревизију		
18	Број чланова Комисије за ревизију*		
19	Превоз запослених на посао и са посла	5.200.000	6.500.000
20	Дневнице на службеном путу	4.000.000	6.000.000
21	Накнаде трошкова на службеном путу		
22	Отпремнина за одлазак у пензију	4.500.000	3.500.000
23	Јубиларне награде	21.794	125.000
24	Број прималаца	1	5
25	Смештај и исхрана на терену		
26	Помоћ радницима и породици радника	6.000.000	7.500.000
27	Стипендије		
28	Остале накнаде трошкова запосленима и осталим физичким лицима	1.323.000	1.560.000

Табела бр. 10

Преглед планираних службених путовања за 2023. годину у иностранству

	Опис	Место	Период	Број чланова делегације	Број дана
1.	Регионални састанак регулаторних тела	Охрид	јун	4	4
2.	РЕГФЕСТ	Будва, Ц. Гора	1 састанак	4	3
3.	Координациони састанци	TBD	5 x годишње	4	3
4.	CENELEC TC 210	TBD	2 x годишње	1	3
5.	REDCA	TBD	2 x годишње	1	3
6.	WRC-23	УАЕ, Дубаи	20.11-15.12.	6	1x28/4x15/1x13
7.	СРМ	Женева, Швајцарска	27.3-6.4.	4	4x12
8.	ENISA ECASEC	TBD	3 састанка	2	3
9.	ETSI генерална скупштина	TBD	2 x годишње	1	4
10.	Сарадња са службама за мониторинг и QoS у агенцијама из региона	TBD	2 x годишње	3	2
11.	ITU – T SG12 (Performance, QoS and QoE)	TBD	1 састанак	1	5
12.	BEREC радне групе, Брисел, Белгија	Брисел	5 x годишње	4	2
13.	ITU-T SG2 (Operational aspects of services provision and telecommunications management),	TBD	1 x годишње	1	5
14.	INFOTEH	Јахорина, БиХ	март 2022	2	3

15.	WGFM 22 (Working Group Frequency Management - Monitoring and Enforcement)	TBD	2 x годишње	2	4
16.	Мониторинг радио-фреквенцијског спектра заснован на најновијим ITU-R и CEPT препорукама.	Bussum city, the Netherlands	2 x годишње	8/4	5/3
17.	CEPT - 61th ECC Plenary	Гронинген, Холандија	7.3.-10.3.	2	4
18.	CEPT - 62h ECC Plenary	Будимпешта, Мађарска	4.7.-7.7.	2	4
19.	RSPG Plenary meeting	TBD	3 састанка	2	2
20.	Координациони састанци	TBD	5 састанака	4	3
21.	WP 4A-Efficient orbit/spectrum utilization for FSS and BSS	TBD	28.6-6.7.	1	9
22.	WP6A -Terrestrial Broadcasting Delivery	Женева, Швајцарска	7-15.3./ 29.8-6.9.	2/2	9/9
23.	CEPT -SE19 SE - Fixed Service	TBD	2 x годишње	2	4
24.	CEPT ECC PT1	TBD	3 састанка	2	4
25.	CEPT WGFM	TBD	3 састанка	2	4
26.	T-DAB мултилатерална група	TBD	3 састанка	4	3
27.	MWC 2023	Барселона, Шпанија	1 састанак	2	4
28.	Посете регулаторима у региону	TBD	4 x годишње	4	2
29.	ITU-T SG13 (Future networks – NGN, Cloud, Fixed Mobile convergence)	TBD	2 састанка	1	5
30.	ITU-T SG15 (Networks, Technologies and Infrastructure for Transport, Access and Home)	TBD	2 састанка	1	5

31.	ITU-T SG20 (Internet of Things and smart cities and communities)	TBD	2 састанка	2	5
32.	ERGP CN (Contact Network)	TBD	2 x годишње	2	2
33.	ERGP Plenary	TBD	2 x годишње	2	3
34.	ERGP Regulatory Tools Work Group	TBD	2 x годишње	1	5
35.	ERGP Consumers and Market Indicators Work Group	TBD	2 x годишње	1	5
36.	ERGP Regulatory Framework Work Group	TBD	2 x годишње	1	5
37.	UPU - Административни савет	Берн, Швајцарска	2 x годишње	2	6
38.	UPU – Ванредни конгрес	TBD	септембар	2	5
39.	CEN Пленарно заседање	TBD	2x годишње	1	3
40.	CERP UPU радна група	TBD	фебруар/март	1	3
41.	CERP Пленарно заседање	TBD	фебруар/март	2	3
42.	Састанци са регулаторима за поштанске услуге из земаља у региону	TBD	3 x годишње	3	3
43.	EU-WB joint meetings of the Western Balkan Working Groups on Roaming Policy, Broadband and 5G	TBD	3 x годишње	2	2
44.	ЕУ придруживање, сарадња са RCC, састанци које организује Европска комисија, и сл.	Брисел, Белгија	5 x годишње	3	3
45.	Студијске посете регулаторним агенцијама	TBD	5 састанака	6	2
46.	Семинари, тренинзи и студијске посете регулаторним агенцијама	TBD	5 x годишње	10	2

47.	Meeting of the ITU Expert Group on Telecommunication/ICT Indicators (EGTI)	Женева, Швајцарска	септембар или октобар	2	4
48.	BEREC CN	TBD	4 састанка	3	2
49.	BEREC Plenary	TBD	4 састанка	3	4
50.	BEREC regulatory training	TBD	4 x годишње	1	2
51.	WG Wireless Network Evolution (WNE)	TBD	4x годишње	1	2
52.	WG Planning and Future Trends (PFT)	TBD	4x годишње	1	2
53.	IRG радионице	TBD	2 x годишње	3	2
54.	Обука из области комуникационих вештина, јавни и медијски наступ-напредни ниво	Порторож	октобар	2	3
55.	Weekend Media Fest	Ровињ	септембар	4	2
56.	Правнички дани	Будва, ЦГ	јун	6	4
57.	Октобарски правнички дани	Бања Лука, РС	октобар	3	4
58.	Међународни конгрес правника	TBD	децембар	2	5
59.	Састанци организације TF-CSIRT, Европа	TBD	3x годишње	2	4
60.	Састанци радне групе ОЕБС-а	Беч, Аустрија	4x годишње	1	2
61.	Радна група за ЈоТ	Женева, Швајцарска	септембар	1	6
62.	Састанци организације FIRST	TBD	2x годишње	2	6
63.	Састанци пројекат iProcced, Европа	TBD	3x годишње	2	3

64.	Радни састанци ЦЕРТ-ова у оквиру DCAF пројекта 2021-2023	TBD	3x годишње	2	3
65.	ITU Cyber Drill	TBD	Једном годишње	2	5
66.	TRANSITS-I	TBD	Једном годишње	2	3
67.	TRANSITS-II	TBD	Једном годишње	4	3
68.	Dell EMC Training	TBD	Једном годишње	4	4
69.	Састанци радне групе COST акције (Digital Forensics - Evidence Analysis via Intelligent Systems and Practices)	TBD	Једном годишње	1	3
70.	Cebit,	Хановер, Немачка	Једном годишње	3	4
71.	Parcel+Postexpo (EU)	TBD	октобар	3	4

Табела бр. 11

Преглед планираних службених путовања за 2023. годину у земљи

Р.БР.	Опис	Место	Период	Број чланова делегације	Број дана
1.	Конференција о е-трговини	Палић	април	3	3
2.	IBIS-instruments семинар	Сребрно језеро	октобар	6	2
3.	YU INFO	Копаоник	1. квартал	2	4
4.	Конгрес правника у привреди	Златибор	друга половина године/октобар	4	3
5.	Новине и примена општих прописа у јавном и приватном сектору	TBD	септембар	1	4
6.	Саветовање у организацији Удружења за радно и социјално право	Златибор	октобар	2	4
7.	Годишње саветовање судија-судијски дани 2023.год. организатор Врховни касациони суд	Врњачка Бања	октобар	5	4
8.	Саветовања у организацији Глосаријум-а	TBD	у току године	7	4
9.	Вишедневна саветовања за правнике и економисте у организацији Paragraf-a	Палић/Златибор	прва и друга половина године	7	4
10.	Вишедневна саветовања за правнике и економисте у организацији IPC-а	Палић	прва и друга половина године	4	4
11.	Вишедневна саветовања за правнике и економисте у организацији Reformato-a	Копаоник	децембар	2	4
12.	Мокрогорска школа менаџмента	Мокра Гора	децембар	4	4
13.	Школа природног права	Копаоник	децембар	6	5
14.	Остало по потреби Сектора за поштанске услуге			3	9

15.	Остало по потреби Сектор за правне послове			4	4
16.	Копаонички дани јавних набавки	Копаоник	март	2	4
17.	Јавне набавке у Србији	Борско језеро	мај/јун	2	4
18.	Златиборски дани јавних набавки	Златибор	септембар	2	4
19.	Други семинари из области јавних набавки		у току године	5	4
20.	Обуке из области заштите података о личности	TBD	у току године	2	5 TBD
21.	Семинари, обуке и стручно усавршавање из области изградње, одржавања и управљања објектима (укључујући физичко-техничку заштиту, поступке набавки итд.)		у току године	10	4
22.	Стручно усавршавање из области канцеларијског пословања и архивирања		у току године	2	2
23.	Infotech	Аранђеловац	јун	2	2
24.	Cyber Tesla	Горњи Милановац	није дефинисано	5	4
25.	Стручни надзор	Ван Београда	12 x годишње	3	1
26.	Саветовање за правнике и економисте у јавном сектору	Палић	мај, октобар	4	3
27.	Саветовање за правнике и економисте у јавном сектору	Златибор	септембар, јун	4	3
28.	Саветовање судија привредних судова Републике Србије у организацији Привредног апелационог суда	Златибор	септембар	3	4